~~297~~
137

بسم الله الرحمن الرحیم وبه العون والتوفیق

بو بنده پادشاه فلاطون درایت ٭ کیجه جی زاده محمد عزت ٭
باکه اقرا ایلدکده خان محمود ٭ دخل و خرج ممالکن تحقیق ٭
خط شاهانه سن کوروب عزت ٭ دیدی تاریخ خامهٔ توفیق ٭

سنه سنده مأموریت مذکوره ایله انسان رمزه سنندن
تعداد و مذکور خطرت بندگانه‌م اولان صداقت
ماعدادر رابت دخی اسناد هیور ربلوب بو اعتماد شاهانه حسن
توجیه ملوکانلری حق ناستحق عبیدانه‌مده بو نجه عنایات سابقه
و لاحقهٔ تاجدارانه‌لرندن زیاده بندهٔ کرم شرمندلرین
مستغرق بحر حجاب و کناره جویای دریای اضطراب ایلدکده
کویا شکرانهٔ عنایت و ایفای فریضهٔ تحدیث نعمت ضمننده
بعض ایشدلمش و بعض دوشنلمش معلومات اصدقای دولت
علیه‌لرین جمع ایدوب مأموریت عاجزانه‌م وظیفه سنه

الحافله

الحاقله لايجه صورتنده برتذكرهٔ معروض باركاه فلك
اشتباه خسروانه لرى قلنمشدر هفوات قلم هذيان رقم
عاجزانه‌م دامن مراحم بيرامن ظل اللهيلريله مستور و
اجرايه شايان اولديغى دارسته دليل و برهان اولديغندن
عفو وصفح ماجدارانه لريله سعى بندكانه‌م مشكور بيورلمق
اقدم رجاى بى‌نوا قلنمشدر اشبو معروضات كمترانه‌مدن
مراد حاشا حاشا عرض لياقت و ديكر ما فى الفؤاد
اولميوب انجق اباً عن جدٍ خاندان شوكت اركان عثمانيه
برحت اغصان دوحه ممدودة الى السماء السلطانيه‌دن
كوريلان نعم كوناكوندن تفكر و تخصيص من غير لياقةٍ ذات
سروشى سمات كرامت ايات خلافتپناهيلرندن نائل
اولديغم كرم مالانهايه و بى‌سابقهٔ خدمت نوازشش
بى‌حد و احصايه تشكردن عبارتدر يوخسه هواى بيلوركه
مرام ديكر با خود بر مقتضاى طبع بشر برامنيه آخر خاطره
كلسه جناب ذات‌نده‌ٔ سرائر قلوب جلت عظمته عن
النقايض والعيوب حضرتلرندن حجاب و برطاقم مالايعنى
ابله سرمهراف هما يونلرى تصديعندن اجتناب اولنوردى

زيرا سايهٔ سلطنتلرنده آبا و اجدادينك بو دمه يكي و بلكه
ابدا ايتمديكي عنايتلرنده مظهر اولان بندكانك تخصيص امثال
دركرنده پركار قلملري دائره اولمية جغي ظاهردر لكن عالمده
بيغرض نسنه اولمديغندن بو تسويد قرطاسدن مرام بحق
الله الملك العلام البحق دولت عليه لرينك الى قيام
الساعه بقاسى و سايهٔ سلطنتلرنده شو يابلمز دنيلان عالمك
تأسيس بناسى و شوكتلو قدرتلو ولى نعمتمز افندمزك بندكان شاكرلرى
حقنده حسن توجه و خير دعالرينك استبقاسيدر
ومن الله التوفيق وعليه التكلان

مقدمه

اقدم مهام دولت و دين و الزم تداركات سلطنت
ابد قرين اولان تكثير عسكر خصوصنك ما يتوقف عليهى
توفير ايراد و ترفيه عباددن عبارت اولوب بو ايكى مادّه نك
جمعى ظاهر بنيان زمانه يه كوره برى برينه مغاير كورنمكله
عديم الامكان قياس اولنور فى الحقيقه نظرة اولاده
هم ترفيه حال عباد هم توفير مال ايراد جمع اضداد و
همجنسى شيئنه و بولاد تجنب اولنمغله قاصر همتان پيرول

دائرهٔ

دائر امكان ظن ايدرلر اكرچه جميع ناسك بيلديكي كبي
ايسه ده ارباب تحصيله ممكن اولور مثلا شيشه آتش ايله
قزدريلوب تمام شيشه آتش اولدقده صخره و پولاده
اولسه ضرر ايتمز عند العقلا رفاه عباد تكثر ايراد ايله
لازم وملزوم قبيلندندر وبو دعوايه دليل اقوى
وعسكر وايرادي اويدرمش ممالك معمور دول
كفره نك احوال مشهوره لري اولمغله بعض عسكري
ايچون فن حربه دائر ترجمه اولنان كتب كبي تنظيم ممالككزه
دائر اولان كتب نظاميه لري تتبع ايتميوب نظاملي شيلري
بكنميوب امر تجارت وغرس وزراعت وتحصيل قوت
وقدرته رغبت ايچون ترك ايدوب طائفه نسوانه
شايان اولان اسهام ومقاطعه ايله يكنه رك وكيمي
بالكز ظلميه استنادا بادهوا فجه قزانوب تعيش
ايده رك بالكليه معاملات سازه برطرف اولوب
انجق قزانج دولت عليه نك ايراد عظمى اولان اموال
فقراي ممالكه ايراث خسارتدن عبارت اولمشيدي
مقدما دريندي عسكر ونظامسز لشكر مانده

نه آلسک خیر ایتمز و نه ویره سن بیتمز النلان حرام ویریلان
حرام ایکن آل طاقیه و بر کلاه نه حال ایله ال ویرر
ایدی لکن بعنایة الله تعالی تنظیمنه موفق اولنان عساکر
منصورهٔ محمدیه ترتیباتی هوایی وار دانلمه تبرشی اولمیوب
وقت وزمانیله کرک ماهیه وکرک سائر زمانلرملری
تمام تمامیه اولنمدیجه تکثیر وتوفیری موجب مضرت اوله جغی
بدیهیدر زیرا حرفت وصناعتدن ممنوع وازدواج و
معاملات سائرهٔ ضروریه دن منع اولنمش عساکرک
آیلغی ویللغی تداخله کلمز زیرا الله الحمد والمنه پادشاهمزکه
عنایتنه محتاج اولدیلر رب العالمین بزلریده بویله
ایلیه آمین مقدمکی خونه پاره سز قالدیغی زمان قتل نفسه
قدر ارتکاب ایدوب مصارف ضروریه سن کوررودی
بونلر صدقهٔ شاهانه یه محتاجلردر بوصورتده منافع ملکیه
دولت علیه مزه حصر وقصر اولنوب هرکس یعنی کرک علما
ورجال کرک عساکری وظیفهٔ معینه ویریلوب ایرادات
رعایا وبرایادن ظلمه تک الینی کسوب جمع مال ممکن اولماز
بوندن بویله یکرمی ترتیب عسکر یا بمغه عقلاً قدرت یوقدر

خواص همایون وضربخانهٔ عامره واوقاف همایونلریله
دخی اعانه بیوردیلر بنه اولمدیغی ظاهر اولدی ولو مسلم
بکرمی بیک آدم دخی اولسه نمزه وفایدر اوصورتده
دولتمز التمش بیک عسکره مالک اولمش اولورینه سفر
وقوعنده هزار تجربه اولنان درنتدی عسکره محتاج
اولهجغز زیرا دشمنلریمز ترتیباتنه نظراً مرتب عسکریمز اقل
قلیلدر بونک چارهسی یا معادن بولمق یاخود بدیع
احداث اولنمق ویاخود کمرک وزجریه وجزیه ومقاطعات
وسائر زواردات دولت علیه‌یه ضم ایله اولور حالبوکه رسق
العیاذ بالله بر زمان کلورکه بو ترتیباتی بسلمکه قدرت قالمز
خلقدن هر نه النورایسه ناسک معادلری اولدیغندن یاری
بریندن غدر ویاخود دولاندرمه ویاخود سرقه ویاخود مصادرقلری
شبلره ضم ایده‌رک احوال عالم دیکرکون اولوب مصارف
دولت علیه اولکیدن یوز مرتبه افزون اولمغله بالکلیه اداره
دن قالوردی ایکیوز یدی تاریخنده نظام جدید احداث اولنوب
ایراد جدید ترتیب اولنمشیدی بش اون سنه یلکن جزیله
ملکت اوخارجه طویموب حسن اداره کبی شی کورنمش

ایدی لکن الی الآن ثقلتی وخساراتی چکلمکده در او زمان
جهت مشروعه ومعقوله دن ایراد ترتیب اولنه رق دفع
مظالم ایله هر کس نظام جدیده ربط اولنوب حقلرینه
راضی اوله لردی ظن اولنان تأییدات الهیه ایله شمدی یه
قدر مستقر اولوب برقاچ یوز بیک عسکر پیدا اولوردی
نظام جدید مستحسنه اصولی عند العقلا مقبول ومرغوب
اولوب طعن ولوم عالمدن عقلا وارسته در لکن مقدم
ایکی دفعه ده نظام ویرلدکده ابتدا بدع ومظالمدن شروع
اولنمغله خلق وتعدیاتی نظام جدیددن اولدی ظن ایدوب
اساس مصلحته طعنه انداز اولدیلر بوخصوصده ادنا دین وایمانی اولان
واوجاقلی اولمیان مسلم حاشا نظام مستحسنه یه دخل ایتمز
لکن نظام جدید اراسنده یوسف اغا وامثالنک ممالک
خاقانیه دن برهان واثباتیله بش اون سنه ده دوتیوربک
اقچه آلوب اوسبیدن ظلمیه رخصت ویروب ممالکی تخریب
ایتدکلری رأی العین مشاهده اولندی بوده اصول نظام
جدیدنمیدر دیو سؤال اولنسه جوابی دولت علیه نک ممالکی
و حزر وعاتله الطف بلدان وکثرت مفروشاتله محسود

پادشاهان زمان اولوب برازمدتدر برالای کوزی طوتمز
خونه الندن ویران واهالیسی بی ضابط وترتیب پریشان
اولمشدر باری کشور دولت علیه دن چقان اقچه تمامیله
میریه ایراد قید اولنمه مظالم ایدن مستوفیان اموال
بادرکل حیرت واقچه تدارکنده دوچار انواع مشقت
اولمزلر ایدی اشته اموال فقرا داخل خزائن عامره اولمدیغندن
مصارف ضروریه ایچون ضروری یجوز ولایجوز ادراته
میل ورکون ایده رک الدیغز اقچه دن زیاده اسعارکن
تنزایدیله چوقه وعباد مادکولاندن جانب میری یه ضرر
ایمده دروکندیکجه ضرر زیاده لنمده دروشو تدارک اولنان
عساکردن ماعدا مثلا یکرمی بیک عسکر یالمق اوتوز بیک
کیسه اقچه یه محتاج وبو اوتوز بیک کیسه اقچه نک یری اولمیوب
نیه تعدیاته محتاجدر بو اصول قالورسه تعدیات دخی نتیجه
بولوب ضم قبول ایده مز ضم قبول اتسه دخی و مقدار عسکر
ایله بنه ایشمز بتمز زیرا اللی التمش بیک عسکر اقچه محافظه
ممالکه یتشمز بو غفلت قدیمه نک علاجی شو عساکر منصوره
نک افرادی مقدم مستخدم اولوب ایشه یرامین آدملر ایکن

حسن نظامه ادراجله بو صورت حسنه یی کسب ایتدکندن بولنه
بیلورلر بو بداده اولنه جق نظامک محذوری اولمیوب اعدا ربا
نماز کیبی بر طاقم واهی مطالعه لر اولنورسه اشکنجی ماده سیله
جواب ویریلور رفع اوجاق کبی امر محال اندر محال اتفاق
وزرا و علما و رجال الله بغرض اوله رق مصلحته لله تشبث اولندیغنده
نتیجه خیریه سی مشهودمز اولدی شمدی یه قدر احمار بلاد
وافدار عباد غالبا مراد الله اولمدیغندن مصلحت جسیم کورنمده
ایدی لله الحمد والمنه اطفای نائره دودمان خونه دن عسکره
تائیدات الهیه جناب حضرت ظل الهیه معین و آرای صائبه
وکلای دولت علیه توفیقات ربانیه یه قرین اولدیغی تجربه
اولندی بعد از ین اقتضا ایدن نظامانده تهاون و قصور یا
اوشنمدن یا جزئی محذور دوشنمدن دولابیدر انجق
بر قاج بیمغزک عوعو کلابدن بیحاصل طعنه مزخرفلرندن
اجتنابا یاخود المزدن اقچه لر مزکیدر صانوب الده اقچه
بچه چکمی بیلمیتی حمقانک خاطرلرینی صایمغی ارتکاب مصلحت
خیریه دن کیرو طورمق غیرت دینیه یه منافیدر ولو سلم
بعض ادنی محذور دخی اولسه بو مقوله امور خیریه ده

خلق

خلقه تبعیت لازم دکلدر زیرا اکر محذور مطالعه سی درجنک
اول درپیش تفکر اولبدی جامع احمد خانیده بر عاقل
ادم تحت لواء الرسول بولنماز دی امور دینیه و ملیه ده
مقتضیات عقل ودها کیری قالور ارتق بوندنصکره الا
لایوخر فرمانیله عامل اولوب امت محمد علیه السلام
حقنده اعظم عنایت صمدانی اولان ولی نعمتمز کبی
شهریار غیرت شعار بر ملکدار اسکندر اشتهارک وقت
وزمانی اسایش عباد ایچون کتابته مصروف وکلغنچه
وجود همایونلری پرورده کلشن ناز ونعیم اولوب
عسکریسی میاننده لاعلاء کلمة الله تعالی تعلیم فن حربه
مألوف ایکن بو قدر عنایت کوره رک بزرک اصول
سابقه ده اصرار وبولندیغمز حالده استقرارمز العیاذ
بالله تعالی سخط الهی دعوت قیلنمندر سؤال اولنورسه
که بو اسکی عالم نظام و برملک اعاده معدوم قیلنمندن
دکلیدر جواب وبریلورکه نیجه دولتی وکلاسی مع کفرهم
تأییدات الهیه دن مهجورلر ایکن تدابیر عقلیه ابلهایکی
بیک سنه لک دولتلرینی اداره ایلیوب ندافعی وتحفظی

دشمنلر ایله سوبلشمده درلرحتی ایکی دفعه پای تختلری استیلا
مرتبه‌سنه کلمش ایکن دولتلرک وقت حزم واحتیاطیده
دیه‌رک تدابیری ترک ایدوب ارتق بونلر ایله اوتورمه‌دن
غیری چاره یوقدر بقه‌لم فلک نه یاپر دیمیوب بکلی ظهور
اتمش صاحب قدرت بر دولت اولدیلر فرانچه دولتنک
دخی طولونده وسائر ترسانه‌لرنده دونمالری بالکلیه
یانمش واهالیسی فقر وفاقه‌دن جانلرندن اوصانمش ایکن
بنا بورطه اضمحلالندن ممالک فرانچه دشمنلری عسکرینه
علوفه ویره‌رک خراب اولوب نهایة الامر الان تحصیل
ایتدکلری قدرت تدبیر عقلیه ایله بولمشلردر پروسیا
ممالکی ممالک فسیحة الممالک عثمانیه‌نک خمس مرتبه‌سی
دکلکن عزمی افندی مرحومک سفارتنامه‌سنده تحریرینه کوره
صاحب لشکر واقرانی میاننده معتبر بر دولتدر شعار اهل
اسلام اولان مادهٔ ارتشایی دفعله هرکس دولتنک
عطیهٔ مقننه‌سنه قناعت وفضله مالکرینه تجارت وحراثت
ایده‌رک واردات دولتلرینی مسامحه ایله یغماکرانه
بدمیوب میربلرینه منحصر ایتملر ایله سفارتنامهٔ مزبورده

بیان اولندیغی اوزره اوج درت بوز بیک عسکر ایله الی
الان قوی الاقتدار بر دولتدر ظلمت کفر ایله و بر بلا انتظامات
بو بله موانستس ایکن بو قدر بند کان سلطنت سنیه نکث
شرف نورا یمانله لوجه الله مباشرت ایده جکی نظام سریع
التأثیر اولوب خراب آباد عالم انوار معدلتله روشن
اولماز می اصول افرنجیه بزم اصولمزه مغایر در دیه رکن
بو مقدمانه جواب صد دنده اولوب نهایت ماده سی
ارتشانک رفعنه کندی جر و منفعتنک و تساویدن خارج
وارداتنک نقصانینه راضی اولمیوب مکتوم کیسه افکاری
اولان اموال فاسده یی بر الای سوزلرله ستر ایتمکه
چالشانلره خراب زار مصر قاهره یی او کلرینه قویوب
شویله دیر دیرکه فرانجه استیلاسی و بکلر بلا استیلا مصر نادرة
الاصل دنیالک اقلیم و ثروت مکاریله بیابانه دونمشیدی و
اسکلیکی بزدن اسکی و انکده نظامی عقلامز عندنده ممکن
دکلدی پادشاهمزک متوسط العقل امی وزیری او
اسکی مصری بکی نبایه دوندردی فقط مناقع مصریه یی
علی پاشا خزائن مصریه یه حصر ایلیوب اقتضا ایدن

ادمله مصلحتنه کوره وضائف تعیین ایتمکله هم ارتشا یله
رفع وهم یغماکرانی دفع ایلدی مصرک اسکی کیفیتینی بیلنلر
وبو صورت عقلنه کلورمیدی نهمة الرجال تقلع الجبال
تسمیه سی نسخه بازوی مباشرت قلنه رق نه به بداداولنسه
بتوفیق الله تعالی حصول پذیرا ولمیه علمادن علمای ازهردن
از هرجهت افضل ورجال وکتبه مزانکن دیوانی افندیسندن
اعقل ولدیغی معلوم عقلادر بزلرده یکرمی وتوز سنه
لک عمرایچون سعادت ابدیه یی ترک ایدوب بوبلربری
بریمزه باقه رق هرکس النده کلدیکی مادوننک جانتی
باقه رق بومکارهه راضی اولمق ولی نعمتمزک احسانی ابده
جک مرتبه قانع اولمق دولتمزک ایراد حقیقیسنه
مضاف ضرر یه سنی اوید رسق زیاده سنی برالای یکیس
فقرادن اسنبه جکمزه جناب حقدن استه سک عجبا بر
مانع قدیمی وارد رمثلا خزانهٔ دولت علیه نک واردانی
قبل دولت علیه دن مقطوع اولسه اسکی ایراد واموالی
صاحبلری زیاده شبه مالکی اولور محرر فقیر الحق
احسان شاهانه یه محتاج اوله رق قالورا بتدا بوصورتدن

ضرر ایده جك بو عبد كثير الديون و عديم الايراددر لكن
شو صورت حسنه نظام پذیر اولدقده هیچ ایشه یرامزکمسنه
صوروب آرامز بندگانه و بر یله جك مقداری عطیهٔ جزئیه
ایله بیكقوزده بر خرابه اوده یوزبیل اونوره مغه راضیم
تك دولت علیه مزده دوراتوب دشمنلرندن انتقام
ایدوب اولادلریمز سایه سنده آسوده اولسون و دائمن
قیامته دك رحمتله یاد اولهلم اوجاق بوجاق وار ایكن
بو مطالعه لره كاه خوف موت اضمحلال اوجاغ مقهور ده
زمین دوشمندن زمان بوغیدی لكن لله الحمد والمنه
دولت علیه مزه مخالف فرد آخر یده قالمدیغندن بوندن
بویله طعن و تشنیع اغیار و كلای دولت علیه یه راجعدر
كلهلم ظهور مهدی بیقین ایكن نظام عالم اولهمزدینن آملره
شو یله جواب و برزكه مهدی بادین ظهور ایده جك ایسه
بز بو كوندن عدالت و نصفته چالشهلمكه بزی مهدی منتظر
عدل و دادده كوروب آفرین دیسون **حكایه** بر عورت
تطهیر جامه ایده جكی كونك كیجه سی جولهه خوابنی تلویث
ایدرمش سؤال اولندقده یارین تطهیر جامه ایده جك

اولدیغمدن بو کیجه نک اخبار کلفت تمشیی اتمم و بر جواب ویرمش
انک کبی مهدی ظهور ایده جک دیه رک تنظیم ممالک
ایتمه‌نک معناسی بو قدر مهدیٔ دوزمان حامیٔ اسلامیان
اولان بر پادشاه عظیم القدرک قدرینی بیلیوب مصلحت
خیریه‌سنی ترکله مهدی بکلمک قنغی عاقلک کاریدر بعض
کسنک آخر الزمان دیو شویله در بویله در دیه رک بازوی
اهل حمیته فتور ویره جک سوزلرینه جواب کتب سیاسیه‌ده
محرردر یارین قیامت قوپه جق دیرلرسه بو کون غرس
اشجار ایدک دیو اثر روایت ایدرلر قیامت یالکز بو
امت ایچون دکلدر ولو روز قیامت یقین اولمش بینه
شفقت علی خلق الله ایله کلمة الله ده بولنمق امور اخرویه
ده فایده ایدر روز موعود ظهور ایتمزدن اول قیامتی
دشمنلر بزه قوپارمق رب العالمین مقدر ایلیه امین
خلاصهٔ کلام مهما امکن ما ینبغی اوزره هر کسه نظام ویرلمکجه
شو اسلوب قدیم اوزره کیم چاره ملاحظه ایدرسه واضع
واضاعهٔ عنایت اولدیغی ظاهردر سؤال وارد اولور که طرف
بیت المالدن شمدیکی حالده کمسنه یه برشی ویرلدیکی

یوقکن

یوقکن ادارده عجزمز وار خدمهٔ دولته کجنه جک قدر
شی بولمیه جغی قابل اوله بیلور جواب ویررزکه ابتدا اموال
برایا و عطایای پادشاه عنایت کراندن خلاص
اولوب ارادات قدیمه مز برابوجه حساب اولنوب ممالک
شاهانه دن مقطوعا النه جق اقچه نک وارادات قدیمه سی
اخراج اولنه جق هرسنه ارترسه اکه کوره کرک عسکریمزی
کرک خدمه مزی اویدرمق لازم کلمزمی مثلا بر اسکی آدمه
وارداتندن بو حسابه کوره بش یوز غروش دور تکلیف
اولنسه او آدم البته سز ظلم ایدک خلقی تخریب ایدک
عسکر قوللرینک طوبخانه یه سد و بند ایدک بحرینه کمی
چقارمیک محرد باکه ده ویرک دیه بیلورمی و دیه بیلمی صورنده
دکلنورمی ظلم و تعدی بروجهله قالمز و بو مصارف کثیره
ظلمسز بتمز دینلره جواب ویررزکه الحالة هذه مود اولان
ایراده نقصان کلمه دن بر طاقم ایراد تدارک درد ست
اولان مظالمی حسن صورته قومق ممکندر بهر حال بر دولته
فقرای خذمت ایتمدکجه او دولت دولت اوله مز بخارا
وخارزمده اولان طوائف ملوکه جسیم دولتلر قیاس

اولنمز بو جمايته كوره جسيم ايراد استر وجسيم ايراد رعايا
وبرايا اولديغى مالاكلامدر بنا برين خزينه مزى محافظه رعا
مزى محافظه ايله اولهجغى ظاهردر بو سؤاله برجواب دخى زركر
كورجستاندن وتاتارستاندن وقزاق طائفه سندن دولت
عليه مزه برغروش ايراده برنفر عسكر حاصل ولمزدى شمديلرده
يه دشمنه كچه سى بو قدر منافع حاصل اولمده در مكركه آدملرى
زياده اولمشوار اضيلرى انباته باشلمش ومنافعلرى معدوم
معدوم ايكن يكى خلق اولمش اوله سؤال وارد اولوركه بونلرى
كيم بايه جق جواب ورزكه برابر زيرا بوقدر مملكته نظام وير مش
دولتلر وار بر دولتدن آخر دولته وكلا كلوب نظام وير ديكى
بوقدر يه اوملكك وكلاسى يا بر بزم موجود اولان وكلامز
لله الحمد والمنه خائن وجنون دكلدر فقط اصولمز بوزق اولديغندن
بو حاله كوره ارسطو وافلاطون كلسه ابو بلمه اولورشو ماده
تعليمنك حسننى ظن ايدرمكه فرق ييل كفر وعناد اوزره اوطه
يلشمش اولمش برمتمرد لعين اوجاق اسكيسى خنزير برقلبنده انكار
ايده مز زيرا واضح وروشندر اشته تعليم ماده سى كيبى امور دن
ما عدا كفره دولتلرينك نظاماتى دولت اسلاميه يه غالبدر

زيرا

زیرا کفره خلود الاعتقاد دیرلر انک ایچون دنیالرینه نظام

ویرشلر دیرز دخی لایق اولان مروری الاعتقاد اولوب

خلودی المعامله اولمالیدر سؤال وارد اولورکه وزرایه

تخصیص اولنه جق مثلا بیک کیسه اقچه ایله بر وزیر نصل

کچینسون جواب ویرزکه بوتعدیاته مرفه کچینمک اقتضا

ایدردی الان اکثریسی مدیونلر التزامات و زرایه حصر

اولنمدن غرض رفاه حاللری ایکن ریح وکذشته دن طولایی

اکثر وارد اتلری صرافانه ایراد اولوب قتولک وارمنی طائفه‌سی

معمور و آبادان و امرا فرسپر مظالم اوله رق پریشان و وادی

حرمان اولدقلری فرانجلر جهت معقوله و مشروعه دن

اولمغله ایندیکمز ارتکابات دن فائده اتمک شویله طورسون

ایرادات قدیمه مزه دخی خلل کلوب کل یوم مجازات الهیه

ظهوریله نه مالمزده برکت نه قلوبمزده امن و راحت قالدی

سؤال وارد اولورکه بوقدر مکاره و تعدیات ظهورنده دولتک

الدقلری اقچه یه کوره کندیلرنده یا خود و برد کلری آدملرده

دفائن قارون اولملیدی مع هذا که نه کندیلرنده نه اتباعلرنده

بر متمول آدم وار در بوصورتده مظالملری اولمغه اقتضا ایدر

جواب ویرزکه قرانچلر بزم معین اولمیوب اقچه مز درست اولمدن
زیاده قازنورز حولیاسیله اولجه اقچه صرفندن کذشته دن
وسائر سفاهتدن مدیون اولوب بر فائده مغبوض الهی اولان
اوتشه اقچه سیله وارمزی افنا ایتمده یز مثلا وزرای عظامدن
برینک مهرداری پاشاسندن برنامه یا فرمان یاخود بر تمسلک
حولیاسیله مصلحت درست اولمدن یکرمی اوتوز بیک غروش
اسندانه ایله صرف ایده رک چاچشله او خذمنه مترقب اولور
بیچاره بلمزکه یا پاشاسی عزل اوله یا فوت اوله یا کندی دائره دن
طرد اوله و یاخود کیده جکی خذمت تجنیه مرتبه سی چقیه اشته اوج
درت ای تمکنی مطالعه ایلمیوب بر امر موهوم ایچون کندینی مبتلای
دیون وراست کتوردیکی صورتده اوتوز بیک غروشی چقارمق
ایچون فقرای زار وزبون ایلرلکن او مثلالو قلنان مهردار بیک
غروش ماهیه ایله خذمت ایدر اولسه اشنی ایشمز ایدی وب
بوچار تله نه کندی و غرارونه خلقی مثلا بر قپوجی باشی بر تمسلک
یافه لیوب آیدنده بر ایکی سنه اوتوز سه بر ایکی بیک کیسه اقچه
قزنور قوشی اولان قپوجی باشی رمضانده دیوان رختینی صاتوب
معایه ده خبر یله کلن میر علم چوقدارنه اون غروش بخشش ویرمیورکن

بخشیور

بگجنور ایگیننکده دولت علیه یه خذمت سبقت ایتمش اولمدیغندن
بو ترجیح بلا مرجح ماده‌سی عالمی دلخون ایتمده در صدر
اعظم مفازی شیم وزیر سلیم الخلقه و سرعسکر ظفر رهین
حسین پاشای کرده بیکره وقعه حسنه خنامنده ویربلان
حنجرلره ظن ایدرمکه وزرای عالیشاندن بریسی حسد
ایتمش دکلدر خذمت مقابلی اولان کرمه کمسه برشی دیه‌مز
و نادی ماده‌سی انجق عنایات پادشاهیده کرکدر
بو خصوص خلقک اسکیدن الله بخش مالنی الوب خلقی مساوی ایتمه
دکلدر خذمت و مراتبه کوره تخصیص اولنان نعم پادشاهی‌یه
کمسنه اعتراض ایده‌مز ورفع محاسده و فساده بوندن
غیری چاره یوقدر بونک مثالی الان تنظیمه موفق اولان
عساکر منصوره در فرضا فضلی اغا بیک باشنک صاغ قول
اغاسی اولنی ابراهیم اغا بیک باشنک ضاغ قول اغاسی اوله‌یم
دیو تمنی ایلمز بیک باشی اولمق زیاده فن تعلم بیلمک ایله اولدیغندن
بیک باشی اوله‌یم دین ادم فن تعلمی اخذه چالشور اشته بو صورت
تحریریه بیان ایلکان دقت اولنوب جرح و تعدیل اولنه‌رق نظام
تمکن اولنورسه عقل قاصره عبیدانه‌مه کوره هر شی یولنه کیرر

لکن بو داد و ستد بو مألوف اولدیغمز جور لا یعد بویله قلورسه
نظامات عسکریه دخی شمدیکی حالنده قالمیوب کیده رک انلرده
تغییر اوصول ایله درلو درلو صورتلره تشبث ایدرلر زیرا یالکز
عسکر نظامنده اولوب بز بویله بی نظام اوله رق نظاملی شیئه
نظامسزلغله نظام ویرمه داعیه سی خطای فاحشدر مواد محرره
یی کلیتاً انکار ایدرسک ارتق بر شیدن اشتکا ایتمک یراشمیوب
هر کس الحمد لله بوندن اعلا فرصت اولماز دیه رک ابراز زمانی ایتملیدر
بو موادی اقرار ایندیکمز صورتده چاره سنه باقمق فریضه ذمتدر
بویله شرع و قانونه قائل عدل و داده مائل پادشاه
حمیت دستکاهک حسن تربیه سیله عالمه نظام ویرلمزسه
فلکدن اشتکا و قدره افترا ایده رک امرار اوقات مطلق
تکاسلمزدن اولدیغی آشکار اولوب بز اربابی دکلز دیمه
دن غیری چاره مز یوقدر خلاصه کلام خزائن میریه نک مبتلا
اولدیغی فقدان نقودی فقرای ممالک و امر علیه ده کوره رک
و مبتلا اولدقلری مضایقه یی دوشنه رک یغماگران اموال ایله
رکن نتیجه آسایشه مترقب اولورلر مثلا ذات شوکتمآب
خسروانه یه الماسلی بر قصر یاپلمق اقتضا ایلسه هرکسه

مدحری اولان جواهری کتم ایتمز لکن سببلرکه فی الحقیقه

بناسنه شروع اولنان قصر شاهانه یه صرف اولنمش

اوله اکثر بوبله اولمیوب ویردکلری الماسی مباشرلرک

جیبنده کورررلر بوکه مبایعه جیلر طائفه سیعدر بعض

ممالکده منظور بند کانه مدرکه اوتوز برطرهٔ اوشاقلی

برقپوجی باشی اغا مملکته بسط قالیچه ثقلت ایلیوب

بدلیه بشبین ویرسه لرالمیوب برسنه کندینی بسلتمک ایچون

بیهوده اقامت ایدر بوتقدیرجه خلقک اشکای مبایعه دن

اولمیوب مبایعه جیدن اولدیغی ظاهر در نتیجة النتیجه ان تنصروا الله

ینصرکم نص جلیلنجه شفقت علی خلق الله مستجلب شفقة

الله اوله جغی آشکاردر

اولکی بند اساس نظامات اولان مجلس شورانک تنظیمیدر

استعیذ بالله وشاورهم فی الامر فاذا عزمت فتوکل علی الله

مدلول شریفنجه دولت محمدیه ده جمیع مصالح ارباب شورایه

حواله اولنوب استشاری عقلا ایله مستثنی اولان ادملر رتبه

مناسبیله داخل اولمیوب وشاورهم ده کی ظمیرک مرجع

حقیقیسی اولان عقلای دولت انتخاب اولنمق لازمدر

وسنت سنیه بونک اوزرینه درکه از باب شوری لایق مجلس
شوری اوله زیرا بوز سنه یه متجاوز درکه مجلس شورانک بالکز
هیئت مخصوصه سی قالوب شرائط مشورندن برینه رعایت
اولندیغی بوقدر مجلس شوری ایسه مبداء جمیع نظام عالمدر
مشورت فاسد اولدیغی صورتنده بناء الفاسد علی الفاسد
فاسد قضیه سنجه نظام عالم دخی فاسد اولور مسموعات
ناسه کوره مجلس شوری کبرای دولت علیه یه مداهنه دن عبارت
اولوب هر کیم متمیز ایسه واقعا سوز افندی حضرتلرینکدر دیه رک
فتنه بیله انک استنه چویرمه عادت اولمشدر مثلا امور مالیه دن
قطعا خبری اولمیوب اشاغی قیودن نشئت ایتمش بش کره
بش یکرمی بش اولدیغی بلمز ادمه یش سنه دفتردارلق ایتمش آدمک
بالاقتضا مداهنه ایتدیکی مشهوردر بوقارو قیودن نشئت ایدوب
قلعه قپوسندن چقمامش امور ملکیه دن غافل متحیز ادمه اوج سفرده
مکالمه لرده بولنمش آدم لحکمة الله مدارا ایلدیکی روایت اولنور
بو معامله دن غرض ابتدا محافظه جاه اولنوب ثانیا اختتام رایده
بر مضرت ملکیه ظهور ایدر ایسه مصلحت شخص متحیرک اوزرنده
قالوب انک بیچه دنکبرندن خلاص اولمه در و هر کس بو اصول

اوزره بو معامله ده معذوردر زیرا فرد منمیزک رای سخیفنی
تصدیق ایتمه ضرری کورلدیکی واقعدر بو صورتده
هر کس مال وجاه خوفیله دولت علیه یه حلیادن چیقاروب
شخص متمیزک اشارت ابروی نارکاسنه منتظر قیلدیلر دیمکیم
دکلز و برسه کذب صریحدر زیرا کلام حق تفوه ایدنلر مجلسدن
طرد اولنوب بلکه نفی اولنمش واردر زیرا مرد حق دردینی
اکله دیجه قدر مرد مقبل ایشنه کوره جکی آشکاره در
بیاغی مسند والای وکالت مطلقه ده بولنانلر دخی بالاقتضا
بو معامله ده درلر و بو ماده ده کمسه نک قصوری اولمیوب
یورسنه دنبرو ظهور ایتمش اصولک مضرتیدر یوخسه
نه شخص متمیزک نه اشخاص سائره نک جنحه سی واردر
مشاوره اولدیغی تقدیرجه استرسه هر مقبلک یاننده
بش اون مقبل بیماق اولسون مصلحت کمش کبی میدانه
چیقارمق بعد علما ورجالدن جاه ورتبه یه باقلمیوب متساویة
الاقدام ارباب شوری انتخاب اولنوب واو منتخبلرک
رایلرنده سخاوت ظهور ایدرسه بر قاچ ماده ده
تجربه اولندقده بالمواجهه الزام اولنوب مشاوره دن

مرحله آخر خذمتده استخدام اولنمق زیرا بعض کمسه آمر و بعضی
مأمور اولمغه شایان و بعض آدم رأی ایده مز اما بر رأی
اولنمش مصلحت کندینه حواله اولنسه بوزه مز بونک مثالی
قدمای رجال دولت علیه دن اوقاف همایون ناظری الحاج
یوسف افندی دربو وجهله انتهاب اولنه رق تکرار مجلس
شوری منفخ اولمش اولور بعده حضور فائض النور ملوکانه‌یه
ارباب مجلس جمع اولنوب بعد ازین خودپسند الکله کندی
رأینده اصرار و تدبیرنی استصواب ایتمیوب نفسنی استصحاب
ایتمک ولومة اللائمدن حذر اولنمق و عقلی کسدیکی خصوصده
بورای دیگرلر کدر دیو سمت مجادله‌یه کتمک و لحکمة کمسنه‌یی
تزییف ایتمک و کلام حقی حضور معنوی آلهیه‌ده سویلر کبی
سویلمک اوزره حرقهٔ سعادت اوطه سنده هر برینه یمین
ویرلوب شورانک خارجنده شویله دینلدی بویله سویلنلدی
دین بلا انصافلری بلا امان تأدیب ایتمک اوزره شوکتلو
کرامتلو افندمز بالذات تعهد بیورملری و ایکی اوچ ماهده
بر کره معظمات امور ملکیه رؤیتی ضمننده ارباب شورایه
التحاق بیورمیوب ورای قفسدن زنیدن ماه نهانستان کبی

جمنستان

چمنستان بندگانه لرینه حواله چشم دقت بیوروب قرار ارباب
شوری مهابت الهامات الهیه اولان قلب همایونلرینه خبر لوکلوب
فرمان داده استحسان اولملری آرای وکلا دولت مطبوع طبع
حکمندانلری اولمدیغی صورتنده دیکر مجلس امر بیورمه لری ایجاب
ایدر مجلس شورایه انوار رباشن اجلال اولملری موجب خدشه
درون وحضورلرنده سوز آچمق حد بند کیدن بیروندر برده
ذات شوکتماب خسروانه لری فنغی جانبه تمایل بیوررلرایسه
ارباب مجلس او جانبه میل ایده جکی ظاهردر زیرا مهابت
ظل اللهی هوشربای ارباب شوری اولوب خلافنه کمسه ده
اتیان کلام قدرت قالمز چونکه عیاذاً بالله تعالی خلافنه التزام
بی ادبلک و بر نوع طغیان و بالاخره جناب حقه عصیاندر
بنابرین ظل الله فی العالم افندیمز نتیجه بولان ارای صائبه
دقت و روحانیت سید المرسلینه توسل بیوروب واجرا آسنه
امر واراده و عقل دراک وخاطر تابناک همایونلرینه
مخالف اولان موادک شورا سی اعاده بیورلمق و
هر نتیجه بولان خصوصده مفتی الانام بولنانلردن فتوی و
ارباب شورادن سند اخذ اولنوب حرفا سعادت اوطه سنده

وضع اولنمق تدابیر ملکیه ده بین الناس ارباب شوری مخالف
واقع اولوب نزاعه مودی اولان خصوصده مقتضای عقل و
اداره کوزی قالوب انجق سیف صارم شریعت مطهره
ایله قطع اولنمق و مصلحت واریوق باب عالیده پنجشنبه
کونلری جمع اولوب دائما جلب منفعت و دفع مضرت مطالعه
ایلملری و سازماموردلر باب عالی یه هفته ده برکون جمع اولنوب
مصلحتلرینی افاده ایتملری و مثلا جمعه ایرتسی کونی صدر
اعظم حضرتلری خالی قالوب مصلحت خوشلریله و بعض
زیارت مرافقه ایله و بعض مسیره تشریف بیوروب
یار و اغیار کمسنه اوکون ذات دولتلرینی زیارت ایله نجیز
اتمک و بازار کونی عساکر ناظرلری افندیلر بالجمله باب عالیده
برمکان مخصوصده جمع اولوب فس ناظری و جزمه ناظری
و سازاوفق تفنک امثالنده بولنملری نقدر لزوملی النه جق
شئ وار ایسه هر ناظرک عسکرینک جامننه کوره النمق
مثلا چوقه جی دکانلرنده بالتحری نقدر چوقه وار ایسه خبر
النوب عسکریمزه براین مثلا بیک پستو چوقه بولندی
قیمتنی اوکون صحیسی برابرجه کسوب هر صنفک جامننه

کوره

كوره تقسيم اولنه بونك مجموعی عساكر شاهانه در بشقه
دولتك عسكرى دكلدر ناظرك بريسى بنده يه چوقه
چوق بولنسون ديو فرق پاره زياده يه اشترا ايده اوبر
ناظر صحيح بوله ميوب سائر شيلر دخى بوكه مقيددر برى
برندن خبرى اولمغله اشيانك غلاسنه سبب اولويورلر
كندولرينه ويره جك اقچه لرى حسب برآره ده ويرلمك هركز
جماعت عسكريه كوره الونلرى تصادف ايتديروب
زياده اقچه اليورلر بريسى ايكى اى برپاره اليور هر برى
اجزه درلو شيلر سويليورلر اشته بو تقريب ايله قيل
وقال دخى برطرف اولور يوم مخصوصلرنده هرنه
استدعا ايده جكلرسه جمله سى ده يه جكلريني برلن مقام
صدارت عظمايه افاده ايده لر اقتضاسنه كوره جواب
لرى النوب عودت ايده لر جوابلرى تا آخر ايدرسه
ايرته سى صفقته استفسار ايده لر و برصفقته ناظر عساكر
اولان افنديلر كندى اشلرينى و استدعالرينى دوشنوب
افراط مستعجل شى اولمدقجه باب عالى يه كلميه لر بزدار ايرته
كونى عمال مال و دفترداران جمع دخل و خرج دولت

علیه بینلرنده مذاکره اولنمق صالی کونی ارزاق آستانه یه
مأمور افندیلر اغالر جمع اولوب آستانه نک ارزاقی اداره
سنک صحتنی ایلیوب استدعا ایده جکلری اوامر نواهیدن
هر نه ایسه طرف وکالت پناهیدن طلب ایلیوب انلرده
یوم معهودلرنده بشقه کونده کلمیه لر چهارشنبه کونی
صدرین واستانبول قاضیسی وبلاد ثلاثه قاضیلری ومفتشلر
واقتضا سنه کوره بردن بلا طعام عرض اوطه سنه جمع اولوب
قهوه نوشندن صکره صدر اعظم حضرتلری تشریف بیوروب
مرافعه لر استماع اولنمق بر کونده ممکن اولان شیئه ایچون
ایکی کونی تعطیل عبثدر پنجشنبه کونی حضور آصفی یه منتخب
اولان ارباب شوری جمع اولوب هر بر خصوص مذاکره
ودولته دائر مصلحتلری اوکون سویلشمک وجمعه کونی
عبد المؤمنین اولمغله اثنین باب عالی یه کلوب وکلایی
وصدر اعظم حضرتلرینی استرحام واستدعالرینی افاده
ایدلر هفته ترتیبنک فوائدی لایحصی مضرتی وار سه
بکا اذنا در ابتدا اولکی فائده سی مصالحک بری برینه
قارشمه سیدر مثلا کتخدا بکه توفنکجی نناظری کلوب

دیه جلکی دیرکن احتساب اغاسی کمورجی اصنافی نه یاپلم دیه
دوشه اوارالق اکابر رجالی ولندن برسی کلورا که اکرام
صدرنده ایکن حاللر کتخدا سی درمیان اولوردیرکن بنجه
ترجمانی تقریر کتوررکه رئیس افندی قارشم دیدی سزده
برکره کورک دیر خلاصه کلام برلر کبی متوسط العقل
آدملر دکل بر از جمهور کائنات اولسق باشه چقاز ابکنجی فائده سی
نظام جدید مستحسنه نک شرط اقدمی اولانی وی البته
خصوصیدر که عساکر خاصه همایونکه انلر ستنشادر و هر
دولتده اوله در وانلر صولاق بیک حکمنده درلر اندن ماعدا
سی بیک باشیلر مجلسده اولسه البته لرندن فرق اولنیور
جهره لرندن فرق اولنمق اقتضا ایدر زیرا تفاوت البته
افراط مرتبه عسکری افساد ایدر اقدم حسنیات نظام جدید
دفع مجاسده دریالکز حد طابطانه اولنجه ظابطان دخی
فن تعلیمده مهارت ایله نصب اولندیغندن سعی وکوشش
عساکری موجب اولور یوخسه یورکه صلا اولور سه العیاذ
بالله بزم آستانه مز اولیا بوزرشو قبصریه دن کلن
زنکنگر لر شدید بدن سُس تعبیر بله دیو نه کرفتار اولور لر

اشته ناظرلری بربریله سویلشه‌رک یاپه‌لری بربریندن زیاده
حسن ویره‌یم دیو تلویث مصلحت ایتمز مثلا طاقیه‌یه اویه یاپدیلر
اول سنه‌یه قدر اویه‌دن طاقیه یاپرلر اولیات نظامده دقت
وتأمل شرطیله حزم واحتیاطدندر هربری جمع اولوب
بومقوله شیلر درمیان اولنه اتفاق آرا ایله اولدیغی صورتنده
اعتراض وارد اولمز الحاصل شو ترتیب ایله قپو استراحت
ایدرسه هرکسک عقلی باشنه کلور بو مهاجمه‌ده بو رتبه غیرت
پسند اولنور رفتکلر عقلادندر درلر کاسون بزم پاشا قپوسنده
شوقدر بلقده خدمتده اولسونده بزم قدر عقلی قلورسه
او زمان عقلیدر دیرم بوندن صکره خدمت باب دولت علیه‌یه مرافعه
کون خانه‌لرنده استراحت بیوره‌لر فقط اکابردن برسی لاجل
الاحتیاط باب عالیده بولنمق لازمه‌دندر که صدراعظم حضرتلرینه
معاونت ایدرک کرک خدمت دولت علیه‌نک برجهتسی ظهور ایدرسه
کندینه برکره بین الوکلا افاده اولنه تادیب ترک ایدرسه فیها ایتمدیکی
صورتنده جهتسنه کوره وتادیبی ارباب شورا صدراعظم حضرتلرینه
استدعا صدراعظم حضرتلری دخی مبارک عتبه همایونه انها
ایلیوب شوکتلو قدرتلو افندیمز دخی بالدقة والتحری ماده‌یه

اشکناه بیوروب موافق اراده سنیه لری ابتا دیب بیوردملری

تا دیبنه ارادلری تعلق ایتدیکی صورتده شوراده موجود

افندیلردن ایسه دفع واستثقال وخدمه دولت علیه دن ایسه

دوچار ورطه انعزال اولمسی وارباب شورادن اولان آدمکت

طریقلرنجه اوله جقلری رسما مناصبدن ماعدا هیچ برفردینه احسان

شاهانه اولمق بر مصلحت خیرده بولنورلرایسه جملسنه علی

التساوی عنایت بیورمق مثلا برخطا ظهور ایدرسه جملسی بردن

مظهر عتاب اولمق ایجلرنده متمرد آدملر توریوب خلاف تعهد

معارضه لره باشلدقده جملسی بردن او ماده یی مقام وکالت کبرایه

عرض ایدوب امور جزئیه ملکیه دن ایسه حل وعقد صدر اعظمی

ایله فیصل بولمق یوق امور عظیمه دین وملتدن ایسه شرع شریفه

حواله برله مفتی الانام حضرتلرندن استفتا اولنمق خدمه دولتدن

اولوب شمدیلک مصلحتده اولمیان آدملردن برینک خاطرینه

بر اعتراض کلورسه تذکره ایله شوراکوزی ارباب شورادن

استفسار ایده واستفسارندن کندینه قطعا ضرر کلمیه

واعتراض بوللی ایسه دولت علیه یه خدمت دینه خدمتدر دیو

هیچ بر اکرام اولنه اعتراضنده مخطی ایسه خطاسنه واقف

اونلجبه قدر اسكاننه ارباب شوری اهتمام ایده زیرا سائلك
رد سؤالی واجبدر زیرا دولت دنیلان شی هیئت اجتماعیه دن
وشرعا بر امام المسلمیندن عبارتدر بو صورتده اكابر رجال
وعلمانك بو سؤاللر وظیفه سندن خارج دكلدر شخص معترضه
جواب عقلی ویرلیوب مجاب اولمدیغی حالده اشته شوكتلو
پادشاهمزك بولنان وكلاسی بونلردر سنز دخی زیاده عاقل
آدملر استرسكز بشقه ملكه تشریف بیوركز دیه ركن اجوبه یله
قطع ایلمك بنه مجاب اولمیوب اراجیفه اجتسار ایدرك بلاد
آخره علی طریق النقل ارسال اولنمق وارباب شوراده اعلی
حساب بیلور جغرافیا بیلور اولدقجه هندسه بیلور كتب
سیاسیه اوقومش فن مكالمه ومحاوره یه واقف عقلنی جربزه
دن تخلیص ایتمش آدملر بولنمق اساس مصلحتندر خدمه دولتده
بونلر شرط اولمیوب بونلری بیلنلرك سوزیله قرار ویرلمش
مصلحتی بر وجه استقامت كوره جك آدملر اولمق كفایت
ایدر خلاصه كلام ابتدا مجلس شوری بر وفق محرر باخود
صورت آخرده تنظیم اولندقجه سائر اموری تنظیمه چالشمه
بیهوده در ظن اولنور بو مباحثه ده اقوال كثیره واردر

اكثر كتب اخلافده محرر در راجعتله تنوير مدعا و استشهاد
دعوى قابلدر **ايكنجى بند واردات دولت عليه مقطوع**
اولوب خدمه دولته مقطوعا ايراد ويرلمنك حسنى
بياننده در بو دفعه مأمور روايته اولديغم دفاتر
خصوصنه بر نقدر اهتمام و دقت و صرف ماحصل مكتب
مكتسب و بهر كون صلب و سياست اولنه بغاكراندن
ممالك شاهانه يى تخليص عديم الامكان اولوب بو مرتبه
تقيد تامله يالكز فقرانك مهما امكن اولدقجه استراحتنه
موجب اوله يوخسه در دعظيم اولان بغايه چاره و مرهم
پاره اوله مز لله الحمد والمنه سايه هما پايه ملوكانه ده
منزل بادره سى برجسيم فسادايكن ازاله سبيله مظهر دعاى
خير اولندى بزم عقلامزه اول سؤال اتسك هيچ
منزل كبى دولت عليه يه لازم اوصولنه قونمش شى العياذ بالله
نه وجهله تنظيم اولنور بو قدر خبر مسرتى كيم كتوردجك
بو قدر خدمه دولت الديغى خذمته كرايه مى ويرسون شو
در بو درده يه ركت انواع سد وكوناكون بدل جكرلرايدى
بو صددلرده حوالرسامعه اعتبار اولنمدىغندن حمد الله تعالى

منزللر بولنه کیردی ایشته بو نظامات مقطوعه دخی بویله در
ابتدا ایراد و مصارف مقطوع اولدیغی صورتده جمیع مللده
حرام و منفور تام صدر اسلام اولان ماده ارتشادن
هر کسک کیسه وصمیاسی ظاهر اولسه برکن ظاهر اوله جغی
و برکمسنه نک اوکرنه جکی قالمیوب مستخدمی اولدیغی دولت علیه یه
برده باعث واردات اولان افندیسیندن وشنوب غیریدن
قطع امید ایلیوب بر وجه استقامت ضروری خدمت ایده
جکی واکا بر دولت علیه دستاویز امنیه سندن بری اولوب
رضای دولتده اولمیان شخصک علیهنه اتفاق
ایده جکلری درکاردر و بو مقطوعه نظام ویریلوب
شانی دولت علیه یه کوره هر کسه تجنه جک مقداری
و بر قاج بیلده خانه و سلحخانه الهجق قدر فضله ایله
ایراد تخصیص اولنه بزه رشوت الدرمیودلر دیر کیم
اراجیفه اجتسار ایده بیلور اگر اراجیف ایدر اولور ایسه
کلن افندی بن اراشیم دیو بزه بر سند و برسنی رشوتدن
منع اتمیه لم دینلسه عجبا جوابی وار میدر بو مقطوع
ماده سندن حد بالکلیه مرتفع اولوب ارباب جاه

بیننده

بیننده محبت حاصل اوله‌جغی دولت علیه‌نک عنایاتی هر کسک

رتبه و خدمتنه کوره اوله‌جغنده برآدمک اول قزاندیغی رشیه

حارایتمه‌نک معناسی یوقدر لکن ایدر اولورسه بحق اوله‌جغندن

اسکات اولنورا بحق خدمه دولتدن بری لاعن اصل طوق

و دیکری لاعن اصل اولدیغی صورنده سؤال اولنه جوابی

یوقدر مثلا بر قپوجی باشی بر تقریب وکلادن برینه کندینی صادق

بیلدیره رک بر طرفک مبایعه سنی آلوب بر طاقم اقچه‌لر قزانوب

کلدکده اندن مستن واندن کارکزار و دیکر قپوجی باشی

نوجهله سکوت ایدر صکره حریف بر هزیان ایتسه نادیب

اولنور فقد بینه راضی دکلشدر دینیلور ایسه مقدرات آلهیه غایت

قوی اولوب اعانه به محتاج دکلدر اوماده مبایعه‌دن

التمش کیسه اقچه‌یی دولت علیه او ایکی قپوجی باشی‌یه تقسیم

اولنه‌جغی زمان قپوجی باشی اولور یاخود معاذ الله دولتجه

بر تهمتی ظهور ایدوب او حصه‌دن محروم اولورسه او زمان

مقدر ایمش دیرم زیرا قدر الهی حاکم حاضر دیوخسه

بولنمدیغز محالسه نظرا کیم بارلق مداهنه و کیم صنعجه

حراسلم ایدرسه خدماتده مستخدم اولدیغی مجرب بندکانه‌در

حتى وكلادن بر بسيله صحبت ايتكن بر كون محرر فقيره
ازهيرده ازهير كمركجيسي كامل افنديك ثناسني اطرا ايلدكت
مدايح شخص مرقوم بر مرتبه وارديكه ازقالدى كامل پاشا لغه
يول بوله بن ديديكه افندم اوفه ده موصلده انطاقيه ده فرمانده
براهل عرض مستقيم كمركجى بوقيدر يوخسه او دالرده قضمير
جوقمى بوقدر ديديكمده بهى مهدبمن جواب ويردى
اشته بز پادشاهمزدن بكلنيوب ازهير كمركندن بكلنديكمز ايچون
نهايت بركاتي هم راحت قلبمز اولميور هرنه زمان دولت كمركندن
و بزلر دولت عليه دن بكلنورسك ازهير كمركجيسنك حسن
و قيمتى آشكار اولور والا خدا حقيچون كيم صادق وكيم
خائندر بلنميوب انجق بو بلجه چقار كيدر زخدمه دولت
عليه موظف اولديغى صورتده ابتدا انكثر خدمه دن خلاص
دور ودراز آدم سبجه ركن رابطه لى آدملر پيدا اولور
مثلا بيده بيك كيسه انجه ورز وزير كيم اولورسه اولسون
دينميوب بباغى بر سنه تحرى اولنور انجه سى جانب ميريدن
النمنك فضائلى بيانه كلمز سؤال وارد اولودكه بز همه
مرتبات دولتي آلورز بنه ازتكا باندن بكجمز ده نه فائده

ابتمش

ایتمش اولورز جواب ویریلور که شو عساکر منصوره نک
ایچنده قوللق نفری اولوب کیمسه قبوسنده یورد طوتمشد
روب محله ارده لرنده رعایایه صوییوب یا صقلیه لرده
یاریه داد ایتمش آدم یوقیدر شمدی ایچون اوملازمه
نصدی ایدوب مبورلر نظام بر عجیب شیدر که بو ایلجه ویریلور
ایسه اوجیوز بیلده کوچله بوز ولور الله الحمد والمنه قوللق
نفری ترک قدر اوله مازمیز اندر شقاوته ترک ایدوب
بو نظامه کیردکده بزده مولای متعالدن خوف ایدوب
پادشاهمزک نعمتندن عار ایدوب ادرارات مکروهه یه ال
اوزاتمایه اولمازمی اما بعد النظام سالحه اولورسه اوزمان
سیاست هر صنفه لایق اولور لکن بو بر نظاملقده هر کیم
بو مقوله شئ ایچون تادیب اولورسه ترجیح بلا مرجح قبیلندن
اولوب بزمکی طوتیلمیوب انکک جرمی مقدم طوتیلمسندن غیری
سبب بولنمز انجق سی جانب میریدن اولان مواد ده حالا
دقت زیاده جه در لکن بادهوا مراتب کیبی شیلر کمه انک
کوزنده دکلدر مثلا وزرای عظامدن بری اتباعندن بر ینه
برقپوجی باشیلق رجا ایلسه همان متمم اولور لکن اغای

موقعی الیه کجنه جک بعض اسهام کبی شمه استه لر غالبا ویریلهمز
نفوذ و مراتب اعتبار پادشاهی و نقود و ر رایت اعتبار آلهی ایله
اولدیغندن ابتدا رتبه ویریله جک شخصک کجنه جکینی دوشنمک
لازمدر زیرا رتبه یه جسیم کندی بر پاره یه مالک دکل آدمک
النه فرصت کجدیکی زمان سرقت دخی اته تعییب اولنمز اشته ایرادمز
الصرتندن الدیغندن ارتق بورک صلادیه رک هرکس تعدیسنه
کوره منافع کسب ایده رک عالم بو قلغه کیردی بعد از این
دیریله جک نظام حکمت اولنه برقاچ یوز نفر آدم زیاده قوانجندن
صورت ظاهرده دور اولورسه بیله نیجه یوز بیک آدم مطیب
اوله جغی آشکار اولور قطع ارزاق مصلحتی فی الحقیقه مشئوم
شیدر لکن بر ظالمک رزق وسیعندن براز تنقیص اولنوب
او منافعدن بش اون آدم حصه دار اولنورسه هیچ کمسه
طعن ایده مز لکن شمدی یه قدر نظام تخمین اولنه رق
بعض شیلر اولنوب از وقتده اراجیف ظهوریله ترک
اولنمشدر انک بریسی مرحوم خورشید پاشانک تعیینات
باب عالی یه قطع ایلدیکیدر او وجهله ویریلان نظام کارکر
اولمز زیرا بر طاقم آدمک عمه تکدر قلبنه باعث اولوب

هم

هم قارشولغنده بر قاچ غروش كندينه منفعتدن غيري
فائده‌سی اولماز قطع ارزاق ايله اولمليكه رزقی قطع اولان
آدم دخی آچ اولميوب فضله‌سی بر قاچ بشقه آدمی طويره
مثلا صحيح قلمه مداومت ايتمز واللهدن يازی يازمق كلمز بر
كاتبك اكمكی بشيوز غروش موقوف وعطيه وخدمت
مباشريه سندن بيك غروش قطع اولنوب هر كون باد
هوا يازی يازار كاتب حقيقی اولان آدمه ويرلسه آنك سروری
او برينك لدرينه باصدرر خلاصه كلام بيغرض وبريان انتقامه
هر كس قائلدر قائل اولميان ورسه نادان وجاهلدر بر قاچ
نادان وجاهلك تشنيع نابجاسندن احترازا ايله امور خيريه‌يی
تأخير جائز دكلدر

اوچنجی بند صورت مقطوعيه‌نی بيان ايدر

اشبو بو قدوم ايده‌جك روز حضرده كلن دفاتر مماليكه
دقت اولنوب آكه قياسا آلتمشه ماهلق دخی ضم اولنوب يا خود
سنه ختامنده مجموع دفترلريكون اولنه‌قده بر مقداری
فضله‌سنه كوره تنزيل اولنوب تكاليف ولايت كافه بر وجه
تحصيلق برابكی اوشاقلی وبرينه كوره بشاللی اوشاقلی
ترتيب اولنه‌جق خدمه‌دن محصل قوللرق اوج تقسيطله

اقچه فقرادن نه جنس اقچه ادا اولنمش ایسه بلا تبدیل
ولا تغییر ارسال اولنمق و التزامات دولت علیه دخی مقطوعا
وجوه مملکتلره ویریلوب کاروضرری ولا منتک اولەرق
یوزده ایکی غروش تحصیلداریه قونلەرق معرفت شرعله
بلا خرج دفتر محاسبه سی یوریلوب اقچه سی اوچ تقسیطله
محصله تسلیم اولنمق و هر مملکتک وجوهلری بش نفر آدمه
منحصر اولوب التزاماته کوره انلرده بر مقداردشی تعیین
اولنمق و هر سنه قرعه ایله اوبش آدم عزل اولنوب یرینه وجوه
مملکتدن دیکر بش نفر نصب اولنمق و وجوه دیمک دخی
اکر منحصر اولملیکه لا اقل خانه سنک ایکی خدمتکاری وسلاملغی
اوله و محصللر ابشه برادکشی زاده اعیان و خاندان مملکت
مصرفنه کوره محصللق ماهیه سی تعیین اولنمق و مال و مقاطعات
ناس بالتمام بلا تبدیل دولت علیه یه کلوب بر خزینه مخصوصه
دن هر کسک اوچ تقسیطله سهم کبی اقچه لری بلا اذا و
جفا ادا اولنمق هیچ مقاطعانک بدل التزاملری اوتجه یوقلنوب
ایکی سنه د نبرو ضم اولنلری تنزیل اولنوب او وجهله مقطوعا
ولایت وجوهنه ویرلمک اقچه ارسالنده جلبلو ویا نیجه

آدم

آدم اقتضا ایندکده انجه‌نک کلیتنه کوره وجلوسنه
ومعیشتنه کلن آدمه بعد ومسافه‌یه نظراً ولایت طرفندن
انجه‌لر وبرلمک وقت وزمانله تقسیطلرینه ادا ایتمین
قضالرک مقطوعاتنه صرافلردن آلوب استعجالینه باهنده
امر عالی اصدار اولنوب ولاته کرامه ارسال اولنور ایدی ساعی
بدیله ارسال ایدوب کذشته سیله مطالبه اولنمق وبرمدکلری صورتده
زجر ایله ادا ایتمدکلری تقسیطلرده برا وقدر دخی ضم اولنمق
وضبط وربط مملکته محصل قارشمیوب حکام شرع معرفتیله
ومحصل نظارتیله هر قضایه اللیشر یوز دخی زیاده و
نقصانی عسکر منصوره قنولوب انلرک ضابطلری شرع شریف
اوزره اقتضا ایلدیکی حدود اللهیی اجرا ایتمک بو تقریبله هر
مملکتده برلر بیکی عسکر منصور یازیلوب التی ای وطنلرنده
اوتوروب التی ای ینه اوسنجاغک قضالرنده دکشه‌رک
قولنمق هر کس وطننده وقریب وطنلری اولان محلده و
اقتضا اتدکجه سفرلرده بولنمق اوزره اون بش غروش
ماهیه بلکه دخی دونله عسکر منصورک تدارک اولنمق امر
اولرسه اهلدر ویربله حتک نظامدن حاصل اوله جق آسایش

کورلدکده بیاغی مملکتنه کوره عسکر ترتیبنه کوره هر کس
راضیلردر اوراده بوراده عسکر ارسال ایدوب خسته لننی
وسقط اولنلری کری کلدکده بر طاقم جان تلف اولمدن
وطنلرنده بولنمق امت محمده خیر اولهرق دولتمزک مصارفنه
مداردر بو اصول اوروپانک اکثر محلنده جاری اولدیغی
معلومدر زیرا یکرمی غروش ماهیه ایله عسکر بسلمک انجق آستانه
نک غلاسنه بینه بوراده جائزدر بوزه معجونجی طولمه‌جی
حلواجی اولمیان برده مطالمدن قورتلمش ترکک الینه آیده
بش التی غروش کیرسه کفایت ایدر خدمت سلطنت سنیه‌یه
علی حده معاشلر تعیین اولنوب هر کسه حدینجه دائره‌لر
تنظیم اولنه‌رق نظام ویرلسه کیمسه توقیر دائره‌یه قادر
اوله‌مز اشته یساغ بویله اولور یوخسه شونی کیمسه نلر بونی
چقارسونلر دیمکله بتمز حتی ایراد معین باندیکی صورتده
کمسه کمسه‌یه اودنج اقچه دخی ویرمز عاقل اولان آدملرده
المز زیرا بیک غروش معاشی یوزکسه بورجی اوده‌مز
ومقطوعات دولت علیه‌یه قناعت ایتمین متمول آدملر
تجارت وحراثت وانواع کاره سلوک ایده جکلری بدیهیدر

بو صورتده

بو صورتده آرقه‌سی صوریله‌رک برقاچ ییل ظرفنده ملکمز تندرست
اوله‌جغی جناب رب العالمیندن نیاز اولنور دردنجی بند
نرخ عامه صورتیدر جمیع ایراد دولت علیه و مصارف
سلطنت سنیه مقطوع اولدیغی تقدیرجه رفته رفته نرخ
و ترازویه باقلیه‌رق اسعارک فیئاتی دکشه‌رک غلا
طاری اولدیغی مثلا کرسته و سائره اشتراسی لازم اولان
اشیایه ناس بیلدیکی کبی صاته‌رق هرشی چیغزندن
چقدیغی صورتده و بهر حال مال مقطوع کفایت ایتمیه‌رک
شمدیکی اغنام بدلیه‌سی کبی بنه اون بش غروشلق شیئه
قرق پاره ویروب الی اقتضا ایدر بو کیفیت اکثی کیفیت
اولوب باقلدیغی صورتده ایکن اوچ سنه ظرفنده هم
جانب میری هم عباد الله مبتلای اضطراب اوله‌جغی قبل
الانتظام کرکی کبی اهتمام اولنوب بر نرخ عامه‌یه صورت
ویریلوب ممالکه اشاعه اولنمق اکر دولت علیه‌نک تعیین
ایدیکی راده‌دن تجاوز ایدرسه اوزماندن فیئات میری‌یه
لاقردیسی قالقوب نرخ عامه‌یی قطع اولندیسه آندن
ماعدا اسنک ایکی مرتبه‌سی بری ضرر میری و بری ضرر

عباد الله ایچون قضالردن اخذ اولنمق استانه ده جسارت
ایدراولورسه صادیغی جنکک برسنه لک کاری جانب
میریدن اخذ اولنمق وبو تادیبات اشاعه اولنوب بعده
مباشرت اولنمق مظالمدن معدود اولمیوب تهدیدات لایقه
دندر زیرا المال شقیق الروح بیهوده آدم ضایع ایتمدن
اللدن قلّه بدل اخجه سنه الموق یینه اصرار ایدرسه اعدام
اولنمق اقتضا ایدر وبو نظامه هفته ده برکره ارزاق ناظر
لری طرفندن بکان یکان دقت اولنمق اشباده قحط اولمز
من قبل الله هدر غلا کندی قصورمزدندر بغدای اذا اولدیغی
سنه بهاسی فاحش اولرق زیاده چقمقدن اقتضا
ایدر نیچون زیاده ویرن ایچون بولنوب ازو یرنه بولنماز
انجق محتکر وملتزم مقوله سی درعهده جبلری طائفه سی
واصناف بی اصناف آزه جق قحطی اللهدن ارابوب
عباد اللهی اضرار ایتمده درلر مثلا ممالکزده قحط
اولوب آخر ملکدن ذخیره اشتراسنه محتاج اولدیغی
صورتده العیاذ بالله هرقاچ غروشه صاترلرسه ومقدار
الفه محتاج زبر اقلمر ومزدکلکه امر ونهی ایده لم یا خود

قریب اولان ممالکده قحط اولمه ملابسه‌سیله بعید اولان
محللردن جلبی اقتضا ایده‌جک اشیاده یالکز نقلیه‌دن
تفاوت اقتضا ایدر استانبولده یاخود فلان محلده فلان
شیئک کمی و رواجی وارمش دیه رک محتکر مقوله‌لرینک
زیاده‌یه صاتملری منون ایجاب ایدر بونظامدن صکره
اتراکه رفاه کلرک آستانهٔ علیه‌نک لوازماتنه دوشمز
اولوب مثلا قیصریه اسوده اولدیغی صورتده ترکلر
قزانجدن واز کچوب استراحته مشغول اوله‌رق سنجدیان
اعمال ایلمز اولورلر بو تقریب ایله آستانهٔ سعادته
مضایقه‌یه دوچار اولور نظامدن اقدمجه آستانهٔ سعادته
هر بلده‌دن کلورسه برمفصل فقرا ایلیوب برنصفی دخی
ضم ایده‌رک ارسالنه فقرایی متعهد ایتدرمک
زیرا سکنهٔ آستانه زراعتدن عاجز و حیوانات بسلر
مقوله‌لر اولمغله طشره‌لره طبیعی محتاجدر و هر پای تخت
بویله‌در و بو نظامات احتساب انتظامی کبی بش اون کونک
ایچنده غش و سمین مثلا صرافاندن انصف ترتیب
عسکر اقچه‌سی المق والنمق ممکن ایکن توتونجی مقوله‌سی

وچلنکر عیارنده ذهبلره مساوی احتساب اولندی اوده
بعض ارباب اغراضک نلری خوفیله ایدی حتی
رجوملردن برینه جانم افندی صرافاندن نیچون احتساب
اقچه‌سی النمیور دیدم انلردن اقچه المق بر وجهله جائز دکلدر
دیو بر واهی جواب ویردی تجاوز الله عن سیئاته حالا
استانه وازمیر و بورسه وسائر محللرک احتسابلری قرار
کیر اولوب بر احسن نظامه قونمشدر زیرا بعض دربندلر
دن کلن کیلی اشیادن اقچه النمسی بری برینه معابر در هیچ
اولمزسه کمرکلره تطبیق اولنه‌رق اقچه النه مثلا برکون
برعربه کموردن اوج غروش الورلر ایرتسی کونی فرق
پاره الورلر برکون بش عربه دیوب بش غروش کتوررلر
ایرتسی کونی هیچ کلمدی دیوب بر پاره کتورمزلر اوقه
قنطاره دیه‌رک بر قیشات وضع اولنمشکه زیاده مطالبه
اولندقده خلق ویرمسون خلاصه حالا بو اصول وزره
برطاقم اقچه‌لر قانمده واحتسابات بونسبت ایله ایتدیکمز
عصرمنا فعندن زیاده در مثلا احتسابدن النان پاره
بردکاندن اون پاره در اون پاره‌یه اقچه ویرل ایتسک

حریفک

حریفک صاندیغی شیئه تحمیل اولنسه بول ده کل طاری

دوشمز ایکن احتسابه آنجه ویره یوردم دیه رک حریف

بش فات زیاده صاتیور اساسلی بر نظامی یوقکه اگه

نظرله سوز سوبلنسون باری تهدید نابجا اولنسون اولسه

بنز قورقارلر اشته قارمه قاریشیق حالا براوجی بولندیغی

بوقدر بوعبد کثیر التقصیره قالسه مثلا زیاده ابنیه

یاپنلردن وزیاده اوربه گینلردن واشیای نفیسه دن

عالی احتساب النوب ارزاق طوتلمسه زیرا اینه مضرتی

دولت علیه مزه عائد اولدی برکره احتساب بدنی اول اسعار

دفترلرینه نظر اولنسون برده بعد الاحتساب اولان

دفترلره دقت اولنسون مصارفده حیلی فرق ایتمشدر

مثلا عسکر یاپلدیغی کونلرده اولنان چوقه دن شمدی

النان چوقه لر زیاده بها ایله در وبو مقوله اشیای

نفیسه دن شی اخذی بزه امور مزه وافی اولمیوب

ضررینه فایده سی قورمیز بو مقوله شیلر وقفک نقصانی

ایرادی ایچون دعاکوی وظیفه سی صاتمق کبیدر بو ایوجه

دوشنلسه بزه وقفه مضردر وقفک نقصاننه چاره لر

ابرادینی جابیلردن کوزلجه محافظه ایدوب وقفه نما
کلنجیه‌دک وضائنی رفع ایتمکدر یوخسه بنه مؤذن افندی
بیلدیکندن کری قالمق ایچون بیک آقچه دعاکویابوب
سائر وظیفه‌یه آقچه یتشمز ایکن ترسنه برازشی دخی
احداث ایتمکن قبیلندن دراالان استانبول فاضلری و
احتسابا غالری اسعارة بافلیوردیمنون ایچوندر
یوخسه اصول بوایکی قاضی شریح حاکم واقلیدس حکیم تحتسب
اوله‌جاره بوقدر زیاده اهتمام اولنمق اوزره لازمدر ندر
بویله نظامات بویله بش اون ظرفنده بری برینه مصدق
اوله‌رق تنظیم اولنورمواددن دکلدر بومقوله شیلرک
معارضه لطیفه ایله حسن وقبحی ظاهره چیقار یالکز اغنام
ماده‌سی ایچون قصاب باشی ومعزوللری ایله برماه مامور
لرکرکی مشورت ایلیوب مقطوع اولدیغی صورتده فاچه
قطع اولنه‌الور یوخسه جانبلردن اغنام جلب اولنمسی
اقتضا ایدر یکان مطالعه اولنه‌رق بعنایة الله تعالی
تنظیم اولنور یوخسه العیاذ بالله مثلا اون بش غروشه
اغنامی بدله قطع ایدوب ترتیباته ترکلر قیشین اوطه سنده

بولنموب بهر قیونه اللی غروش ویرسک بولنمدیغی و قتده مقطوعه

بشیمان اولمه نک معناسی بو قدر کوزلجه دقت اولندیغی صورتده

محذوری ظهور ایتمز ایتسه ده مقطوعاتی اولنموب تراخی

و تکاسلدن اقتضا ایتمش اولور خلاصه کلام بر مصلحت اهتمام

نزبتمز **بشنجی بند مهمات سفریه نک تنظیمی بیاننده در**

نه مقدار لوازمات سلطنت سنیه وار ایسه بهر سنه لازم اولنلری

نرخ عامه دن غروشده درد پاره نقصانیله تقلیبه سی

مال صاحبلرندن اوله رق تام الوزن محللرینه تسلیم اولنمق

شرطیله بر واحددن اقچه سی و برلمک اوزره اشیایه غلا

کلور ایسه قیمات میریه ضم اولنموب رایج اوزره اشترا

اولندقده او اشترا اولنان شینک قضادن ایسه ضرر

قصابیه دبو النان اقچه کبی ضرر بیت المال و ضرر عباد الله

دیه رک قصد اقتضا ایلدن اقچه و ولایتدن النمق مثلا کندر

ایلکی قاجره بکر ایسه او مقداره اشترا اولنمق نظامدن کندلجه

قاج غروش زیاده ایدرلر ایسه او مقداری کندر النان

محلدن جبراً و قهراً اخذ اولنمق بونک فائده سی اودرکه

رایجه طرف میریدن اقچه ضم اولنموب قیمات میریده آکه

ضم اولنماز دیه رکن بدل اغنامه دونمکی صورتده دولت
علیه مطلوباتنه بدل جزئی ایله ویروب اقتضا ایدن عباد
اللهه صاتیلان شیئه ضم ایدرلر بو صورت محرره ده
فائده درکار در لکن میری عباد اللهدن ایرلمدیکی صورتده
میری سایه سنده عباد اللهه ده راحت ایدر ضرر میری
دیه رکن النان اقچه خسارت میری یه قورودقده
بو جهله ضررلری صاتونلر ویمیوب عباد اللهک
الدیغی شیلره ده ضرر عباد الله دیو جانب بیت المال اقچه
النمق بو صورت تعدی کبی کورینور اما بزم رعایا و برایا
نزده یوز بولدیغی صورتده انصافی الدن براقلرکه بناءً
بو مقوله نظامیله اسعار زیاده یه چقمز بو تقریب مهمات
سفریه ایهون بها ایله تنظیم اولنوب بودخی مقطوع صورتیله
کیترا ابتدا کهرجله بر محله صاتلیوب دکری نه ایسه بر شیئه
قرار ویرلیوب او فیئاته اشترا اولنمق و بر محلده باروت
سیاه اعمال اولنمق روم ایلیده بش محلده اناطولیده
بش محلده باروتجیلر اولوب دولت علیه نک فیئات
مقطوعه سی اوزره بر مقدار کارقونله رق لازم اولنانلر

اشترا

اشترا ایتمک اکر بش محل کفایت ایتمزسه لزومی اولان محللر
مداره اولنوب آکا کوره تعیین محل دخی اولاسه حدود
خاقانیه‌ده صاتیلوب بشقه محللرده صاتیلمیوب لزومی
اولان یرلره اهالیسی سند عالی ایدوب والی و حاکمی معرفتیله
دولت علیه‌دن اجله ارسال اولنمق نتیجه فوائدی مشتملدر
زیرا هر محلده باروت یاپلمق ملکه ضرردر سؤال وارد
لندن
اولور که حدود خاقانیه‌دن ماعدا محلده اولان اهالی استانبوله
باروت کلمکه نیچون محتاج اولنسون استانبول هر خصوصده
طشره‌یه محتاجدر بو ماده‌ده طشره استانبوله محتاج اولسه لازم
کلور بربده لوازم ضروریه‌نک اقدمی اولان ذخائر ماده‌سیدر
مبایعه بدله مقطوع اولدیغی صورتده استانه‌ده چار غلا اوله حتی
بدیهیدر بونکده صورتی هر قضایه مقدم ترتیب اولنان
ذخائر قدرینه اسکله‌لره تسبیل اولنمق اوزره تعهد ایدروب
محللرنه کوره فیئات لایقه قطع اولنوب فقرا زیاده‌یه صاتمغه
باشلرسه ضرر میری ماده‌سی و ضرر عباد الله شدیدکی قطع اولنان
قیلاتدن تدرجا ایجاب ایدرایسه اوقدر اقچه او قضادن
اخذ اولنمق مبایعه ماده‌سندن تنزیل ایجاب بلکه کیله‌ده بر

ایکیشر غروش ضم اقتضا ایدر زیرا مبابوجیلر قالقوب
مباشرلر دفع اولدیغی صورتده فقرای مملکته زیاده اقچه
ویرمك جانلرینه منتدر مبایعه مقداری ذخائره تعهد
ایتمش قضالرك مناسب اسکله لرینه دولت علیه طرفندن تجار
ارسال اولنمق مصلحت بو صورته کیررسه دشمنلر قزدن ذخیره
المغه حاجت قلمز دمر ماده سی و کندی ماده سی و کرسته و
سائر مواد بونلره قیاس اولنمق لوازمات سفریه که عربه
ودوه ومکاری ماده لریدر ابتدا بر عربه قابرقه سی
احداث اولنوب بر سفرده نقدر عربه اقتضا ایده جکنی
سرعسکر پاشا و سائر عسکر ناظرلری و مهمات خباییه ناظرندن
استفسار اولنوب انواع عربه لر و طریق سهولتی دوشنلرك
جانب میری تلفدن وقایه اولنه رق بعضی قضالره کرایه ویریلرك
کراسیله مصارف تعمیر و تجدیدلری قورتیله رق بر دفعه برقاج
بیك کیسه اقچه صرف اولنوب هر سفرده هم قضالری و هم بیت
المالی خسارندن قورتاروب بو ماده ایچون قضالرك
مقطوعنه سنوی مصارف قدرشی ضم اولنمق و بر معتمد عربه جی
باشی نصب اولنمق یاخود طوب عربه جی باشی اراده ایتمك

بریده لوازمك طوبکشان وسائر مکاری بارکیرلریدر بو
ماده‌یه ده ابتدا بر بشبیك کیسه اقچه صرف اولنوب بر مکارجی
باشی نصب اولنه‌رق جسیم قضالره جسیم اخورلر یاپلوب
نقل ذخائر وسائر ایشده کرایه ویریله‌رك مصارفی و
کاری مکارجی باشینك اولنوب تلف اولنان بارکیرلرك
قیمات معلومه‌سندن ثلثینی مکارجی باشی و ثلثانی جانب میری
چکلمك اوزره بو مصارف ایچون قضالردن سنوی بر مقدار
اقچه النمق و دوه عربه‌لرك اوکوزلری بونلره قیاس اولنمق
و بو اوچ ماده‌نك مأمورلرندن بشقه اوچنه بر ناظر نصب
اولنوب اهتمام اولنمق طوبکشانك بارکیری اقتضا ایتدکجه قضا
لرده موجود بارکیرلردن کتوردیلوب برینه باشقه‌لری قونمق
وسائر لوازمات سفریه ده بر سنوی‌یه قطع اولنوب قضا
لردن اخذ اولنمق سؤال وارد اولورکه بارکیر باقلیه‌رق
اولورو سنه‌ده اولمش بارکیرلرك مصارفلری میریدن چقار
اولور و قضالرینه مضایقه مبتلا اولور جواب ویررز که اکر
اهتمام اولنمازسه حالا انتظام ویردیکمز عسکریمزده‌جی
بوزیلوب کیده‌رك اون باشیلر یوزباشی‌یه دك کر

دیوزباشی بیک باشی یدکلمز واحاد عسکرک معمول اولنلری
کندیلرینه ای یلدزنشانی یا بدرلر بونی ایشیدرمیه جک
دولت علیه دن هرشیه باقلمزسه بویله اولوربو اعتراض
شویله سوزه بکزرکه برمحله‌لی آدم نهایت بن بیمار اولورم
دیه رکن شمدیدن ترک نماز ایلیه وتفکر ایله ادم ...
برشی باپمز سیاست شرعیه نه کونه ایجون در برکره اصولمز
دکشوب جمیع مواد اصول نظام جدیده تطبیق اولنوب
شریعت مطهره ناظر اولدیغی صورتده مکارجی باشی
استرسه بر بارکیر تلف ایلسون سیف سیاست شرعیه ایله
برنبات باشی کسلسه بیک مکارجی باشیه قدر خدا ایچون
کندیلری بارکیر تمار ایدرلر الله اولان نظام بیک کوچ بوزیلور
سلحدار محمد پاشا مرحومک لوجه الله شفقت علی خلق الله
ایله شویله نظام ویردیکی قوزی یساغی اولدی یا قیدر شمدی قوزی
بیین آدمی سلحدار پاشا سیاست ایده بیلورمی یوخسه قالقندن
صکره کلان صدر اعظمده یساغی اجرا اتسونلر دیو بعض
ایرادمی وقف ایندی استعیذ بالله ولله جنود السموات و
الارض کریمه‌سی اصحاب جقمبردم ایتمده درلوخسه جناب حق

سبحانه

سبحانه وتعالایه عسکر لازم دکلدر تادیبات معنویه بودر

ابحق الحق لا یعلو ولا یعلی علیه توفیق و تحقیق ایله شرع شریفه

تطبیق ایله اقتضا ایدن سیاستی اجرا ایله بر نظام بور یلوراسه

انک فعوری بوکمزده اجرا اولنسون اساسی فاسد بوزیلان شیلرله

بویله مؤسس نظامه قارشو سویلتمک نظامدن خارجدر

التنجی بند قضالر مقطوع اولدیغی صورتده ویریله جک نظامه کوره

اقتضا ایدن اقچه یو لنمزسه نوجهله اداره اولنمه بیانندهدر

برکره قضالرک بکان بکان دفاتری رؤیت اولنوب خزینه

دفتری و مقاطعات خزینه سنه و سائر خزائنه ترتیب اولنمش

ایراد قدیمزدن ماعدا نه مقدار اقچه بولورسق آنی سرمایه ایدوب

ایرادات قدیمه یه اوزرینه ضم ایدوب نه مقدار اقچه مز حاصل

اولدیغی تبیین ایدرسه آکه کوره عسکر لریزی و معاشلریزی و سائر

مهمات لازمه مزی ویندرمق اقتضا ایدر مثلا قدیم و حادث

ایراد مز درت یوز بیک کیسه اقچه یه بالغ اولدی آکه کوره حرکت

اقتضا ایدر زیرا مظالم ایراد صحیح اولمدیغندن مصارف دولت

علیه ایراد صحیحه کوره ترتیب اولنمق اقتضا ایدر برکره یوز بیک

عسکر یوز اللی بیک کیسه اقچه یه محتاج اولدیغی دوشنلوب بعده
قرق بیک کیسه اقچه سواری منصوره یه قونلوب بعده قرق بیک
کیسه اقچه ترسانه بعده اوتوز بیک کیسه اقچه طوبخانه بعده
بش بیک کیسه اقچه جبهخانه بعده اون بیک کیسه اقچه
باروتخانه بعده اوچ بیک کیسه اقچه ابنیه میری یه بعده
بش بیک کیسه اقچه مهمات خیامیه مصارفی بعده اون بیک
کیسه اقچه ضرر اغنام وان بیک کیسه اقچه قلاع خاقانیه
و یکرمی بیک کیسه اقچه مصارف تاکه ظهور ایچون هر سنه ادخار
اولنمق اوزره نظامات آتیه مصارفاتی دخی بروجه
تخمین التمش بیک کیسه اقچه یه بالغ اولدقده بووجهله
جمع اولور   کیسه رومی

١٥٠٠٠٠ پیاده عسکر منصوره نفر ١٠٠٠٠٠
٠٤٠٠٠٠ سواری عسکر منصوره نفر ١٥٠٠٠
٠٤٠٠٠٠ ترسانه عامره
٠٣٠٠٠٠ طوبخانه عامره
٠٥٥٠٠٠ جبهخانه عامره
٠١٠٠٠٠ باروتخانهٔ عامره
٢٧٥٠٠٠
٠٠٣٠٠٠ ضرر میایعه
٠٠٥٠٠٠ ابنیهٔ میری
٢٨٣٠٠٠

نقل یکون

نقل يكون

	٢٨٣٠٠٠
مهمات خباميه	٠٠٥٠٠٠
مطبخ عامره	٠١٠٠٠٠
ضرر اغنام	٠٠٢٠٠٠
قلاع خاقانيه	٠١٠٠٠٠
مصارف ناگه ظهور	٠٢٠٠٠٠
مقننات اتيه	٠٦٠٠٠٠
	٣٩٠٠٠٠

مثلا شو يكون اوزره اوجيوز طقسان بيك كيسه اقچه يه
مصارفمز بالغ اولدقده زياده ونقصان ترتيب ايده جكندن
الtmش بيك كيسه اقچه دخى ضم اولنوب بو مصارفه گوره ايراد
تزايد ايدر نقددن اولنورسه جميع مصارفك صرف جزئلندن
بر مقدار تنزيل اولنمق اقتضا ايدر بو صورتده الاقدم
فالاقدم طريقه سنجه بالزوم اولنلردن زياده جه
تنقيص اولنوب الزم اولان عساكر خصوصنه علاوه ايتمك
ايجاب ايدر اوزمان هر كس ايراد دولت عليه يى بيلوب
بوقدر مهمات سنيه مصارفى مطالعه اولندقده معاشلرمز
دن الديغى مرتبه بغماز ايسه كيسه لر لزوم اولنمز زيرا

طوبخانه مصارفی تنزیل اولنوب مثلا علمادن یوسف افندی
زاده رجال‌لندن افندی‌یه اوچر بیک غروش معاش ویرلمز و
بو معین مصارف و ایرادک بر حسن دیکری دخی رونمادرکه
تعبیر اولنماز مثلا موره جزیره‌سی ابادیر کفارده یدی سنه‌لر
قالدی کمسنه اججمدی نه اولدی ایسه دولت علیه‌یه اولدی
لکن بو حسابلن عسکره العیاذ بالله بر قضا یا بر کوی ید کفاره
کیده جلن اولوب ایراد دولت علیه‌یه نقصانلن ترتیب ایدوب
بو حسابلن وزره بزم معاشلردن تنزیل ایده جکی خاطره کلدیکیندن
غیرت دینیه‌مز جوش ایتدی دیه رکن بر سفرلک عسکر مجانا حرکت
ایدر و نتیجه حسن تدبیر ایده‌دن آدملر بولنور لکن شمدیکی صورتده
بالکز ضرر دولت علیه‌یه عائد اولدیغندن موره اداده‌سی
وقوعی سائره‌یه مثل یوقدر لر خلاصه کلام پادشاهمز
ملکندن بز پادشاهمزدن بکچنورسک بر وجه صداقت خدمت
اولنور والا اما دامکه بریمزدن تعیش ایتمده ایکن بوندن اعلا
نظام اولماز دیوب اولکی حاله رضادن غیری چاره یوقدر
اصولسز ایراد و مصرف ایله بر دولتده مرتب عسکر یوقدر
محلول اولان مقاطعات و اسهام و بعض ظهور ایدن بلا ولد مخلفات

بهالری

بهالری فضله فارق ایرادمز مصرفمزدن طاشره نه مرتبه یه
یتشدیره بیلورسک اشته قدرت معینه مز او درو الا طوبجیلردن
مطلوبات ایچون دفتردار افندی تضییق ایدرلکن طوبخانه
یه زیاده عسکر و زیاده ادوات المق ایجاب ایتمز خلاصهٔ
ما فی الباب هر کس یاغنی یورغانه کوره اوزاتملی دیرلر
دولتلو دخی بویله در مثلا بشیوز بیک کیسه اقچه ایراد
معینه سی وار دولت یکرمی غروش ماهیه والبه سی دولتدن
ومأکولاتی دولتدن بشیوز بیک عسکر یاپه مز یاپدیغی
صورتده اخر کار بوزیلور زیرا ملکدن اعتداله منافی اقچه
النمه ملک بوزیلور آلنان قدر بره کلمز اولور ممالکدن اقچه
النمه عسکر طوره مز بو صورتده او دولت هم سکنه سینی
وهم عسکرینی دوشنوب اکا کوره حرکت ایتمک لازمدر مثلا
بروسیه لی روسیه دولتنک جسامتنه قبطه ور شکله توسیع دائرهٔ
عسکر ایتسه کلیاً مصلحتی بوزیلور حاله دولت علیهٔ محمدی یه
کوره هیچ اخر دولت ملاحظه اولنمیوب بزم شرع عزه وزمانمزه
یراشور مرتبه عسکر و تنظیم خدمه ایلیوب ماعدا قوتی قوت
اسلامیه یه محسوب ایتملیز مثلا بزم دینمزده جهاد جمله یه

قصور بالکز عساکر منصوره یه واجب دکلدر العیاذ بالله
بر محلی کفره استیلا ایده جک اولسه عورتلر بیله مباشرت
وقتال ایدرلر لکن کفره دولتلری بو اصول وزره دکلدر
زیرا یالکز محاربلری سلطانلر درماعداسنده نه غیرت دینیه
ونه غیرت دولت واردر العیاذ بالله دولتلری آخر دولت
الینه کچسه کندینه واملاک وعقارینه برانجه لق مضرت
اولدیغی بیلورسه اونه طرفه کچر سؤال وارد اولورکه
کفره دولتلرینک وکلاسی خدمه سی بزدن زیاده در
دولتلری ایچون چابه لر جواب ویررزکه مقتضای اصول
نظاملری درکه کل یوم اصولنه نظارت ایله اراده ایتمده
درلر چکنلرده مسئولینک اصول نظارتنه خلل کلورک بالجمله
وکلاسی نهانی بنا پورطه ایله اتفاق ایتدیلر اشته بو صورت
دولت اسلام وکلاسی ایچون قابل دکلدر بو تقدیرجه بزم
ازلغمز کو خبر کلیوب مستعینا بالله تعالی نه مقداره قدرت تعلق
ایدرسه او مقدار تنظیم اولنوب ماعدا قوت رسول اکرم صلی
الله علیه وسلم افندمزک قدرتیدر **یدنجی بند اموال جزیه نک
غارتکران الندن خلاص اولمسنک چاره سیدر**

جزیه

جزیه ماده‌سی التزامات مسئله‌یه ادخال ایتمیوب شوال

شریفده اناطولینک اوچ قوللنه و روم ایلینک اوچ قوللنه علما

و رجال و خدمهٔ دولتدن بر منصب و متدین آدم معیننه بطریق

طرفندن بر راهب و بر یلوب یکان یکان رعایا تحریر اولنوب

اعلا و وسط و ادناسی ترتیب اولنه‌رق هر قضایه دفتری

وضع اولنه‌رق بر سنه بو صورتله آقچه‌لری دوشرلمک و قبل

ارسال المباشر اوامر نشر اولنمه‌لیک جزیه ماده‌سی ویره‌سی

کلکسی‌یه کلوردشی دکلدر ماه مبارک شوالده قدر هر بر نفر

رعایا جزیه‌سنی احضار و تهیه ایلسونلر بوامر عالیدن ایکی ماه

ماه صکره مباشری حرکت ایلمک برکره علی الرؤس کاغدلر

محصللر طرفنه ارسال اولنوب هر قنغی‌سی قضا محرری یکجرسه

بطریق خانه طرفندن او قضانک جزیه‌سی آلنمق مال جزیه

کوره محصللر طرفنه بر جزئی عوائد قضا رعایاسی طرفندن

ویریله لکن بر نفر رعایادن جزیه‌دن ماعدا هر کیم بر پاره

الورسه فیما بعد بو مقوله محصللقده و تحصیلدارلقده

اولمق اوزره جمیع اقلامه قید اولنمق یاخود محصللره ویریله‌

جک جزئی معین اوراقه محصلیه دیو بر مهرله ایکیشر پاره

تحریر اولنمق ارباب وقوفک خبرلرینه کوره بو صورتی کسب
ایدرسه کلیتلی اقچه اولور درلر لکن ضرر ایتمیه‌جکی مجزوم در
سؤال وارد اولور که کار اولمدقدنصکره بو کلفتی دولت
علیه‌یه اختیار ایتسون جواب ویریلور که رعایاسنی محافظه
وملکنی اعمار واعشار شرعیه‌یی تکثیر ودر رعایانک قلبندن
وحشتی دفع وجناب حقک رضای شریفنی تحصیل ایچون
ایدر هر بر خصوصک منافعی بر درلودر بورطان وقبطیان
بری وجزیه‌لری دخی بو اسلوبه قونلوب مثلا جبارزاده
لردن بری وقره عثمان زاده‌لردن بر ده علمادن بر آدم
مأمور بیورلوب یکان یکان تحریر اولنه‌رق مقطوع
اولنمق بونک مقطوع اولونسنده باس یوقدر
لکن جزیه‌ده جائز د کلدر زیرا مقطوع جزیه شرعک
خلافیدر بورطانده وقبطیانده بو محذور ملاحظه اولنماز

سکزنجی بند اخراج معادنه دائردر

الان معارف همایونده اخراج اولنان سیم وزرک
کارندن واریلیوب فقط تکثیر نقود ایچون رایج وقته کوره
برقاچ پاره دون اوله‌رق فیئات وضع اولنمق بو تقریب

سز معادن اولان محللرده بو اصول شایع اولمغله هر
مملکتده معدن طبیعی هرکسک اخراجنه میل ایدر شمدی میل
ایتمدکلری مظالم خوفیله در معادن همایونه خلقک ایتدیکی
خدمت دولت علیه نک مصرفی و معدنی والیلرک مصرفی حسابی
اولنه کلمشک هر درهمی التمش پاره یه کلجرکه آستانه دن
کرک بلاد سائره دن اخراج معادنه همت ایدر آدم اولنور
قومبنیه صورتیله احاله اولنوب اوده یه کموری ملازمه سنی
کندیلری تدارک ایتمک اوزره یعنی برکون اوموره ربط
اولنمق اوزره استرسه عجم دولتندن کمور کتورسون استرسه
کوه البرزدن اودون کتورسون هر نه یاپرسه یاپسون جانب
میری یه انجق فائده سی درهمنده بش پاره نقصانله ضربخانه
دن اشترا اولنمق و معاش ناسه معاون اولوب هرکسک النده
اقچه بند اولنمک

طقوزنجی بند اهالینک کار و کسب و تجارته میل ایتدرمه نک و ممالکمزده چیقان منسوجاتک و معمولاتک اعمال و استعمال اسبابنک صورتیدر

ابتدا هرکیم قنغی صناعته هوس ایدرسه دولت علیه جانبندن
مظهر التفات اولوب من کل الوجوه اعانت اولنمق اکر بدا

ایلدیکی مصلحتی فعله چقاررسه کفیله ربطله سرمایه اعطا اولنمق
واوچ سنه مرور ایتدکجه اور باده متعارف اولدیغی
اوزره میری مطالبه اولنمق اوچ سال مرورنده مقدار
لایقی اوزره میری وضع اولنمق جمیع کبار دولت وخدمهٔ
سلطنت سنیه یه کار وتجارت عیب اولمامق لکن آنلرده
اوله جق معاملات تجاره اولا معاملات کبی اولمق کرک
توزیعنده کرک اقچه سی دوشرلمکده اصنافله موازنه اولمق
دول سائره کبی دولتز ایچون لا ینقطع مصلحتلرده شلوب
مثلا بوغاز حصار وکوتاهیه وبرلبه وامثالی چناق چوملک
چقان یرلره اوسته لر ارسال اولنوب بلا میری کوزلجه
رسملیجه اعمال اولنمیه دقت اولنمق ومقراض وچاقی
وشیشه وبلور وسائر دول فرنجدن کلن شیلرک اعماله
دقت اولنوب اکثری کارخانه لری طشره ده یاپمغه همت
اولنمق زیرا طشره لرده اجرت عمله آستانه دن دوندر
طائفهٔ افرنجدن متاع النمیه رق کرچه کمرکلر ضررا یدر
لکن اعمال اولنان متاعلریزدن حاصل اوله جق میری
ضرر کمرکی اداره ایدر اعمال اولنه جق شیلر انفیه کبی

بهرحال دولتك اعمال ايتديكندن صاتلسون ديتيوب سمديلك
كرك اسلامبوله كرك افرنجي متاع النسون زيرا الناس حريص
عاما منع مدلولنجه بهرحال بوندن آل شوندن آل لاقردبسنه
خلق استمز بو مقوله شيلرك حسنى عيانن اولدقجه ناسك ميل ايدرلر
چونكه هر بر ممنوعك يا دولت عليه يه ضرر كلتيسه اولماله ياخود
ناسه ياخود ايكيسنه بردن فائدهٔ عظيمه اولورسه جبر دخي اولمق
مشروعدر ممنوعاتدن اولان شيلرك بدلا اوله رق
ملكمزده چقار بر شى اوله ليكه خلق اونى منفعتى كوروب بسنه
راضى اوله بعضى دفعه يا غلا اولور كه تنبيه اولنان اشيا
بهاسى اولان ماده دن زياده در مثلا اعباع بر كره چوقه
دن نه حال ابه اور بالريا بد بلر آنكده درلو فسادى
ظهور ايتمكله سابق باپسونلر ديو مذاكره اولندى شمدى
حريف بر كره چوقه اوربه مصارفنه دوچار اولمشكن آنه
دون بهايه صاتوب سابق آلسه ايكى قات متضرر اولور
تلوّن ممنوعاتدن طولايى روم دفعه سى ظهور ايده لى
كاه بيدوى كاه سغرى اولنه رق بر قاج بيك كيسه اقچه مز
دشمن النه بكجدى بو نكته يه بيلدك كه اتباعمز ديدكمز

سفها ذره و مغفر کیسه دشمنک ذره قدر وظیفه سی کلدر
اوخرج اوریا پاره لرینی کاشکی اومور سفریه امداد ایتمش
اولیدق یاغلق فائده لیسی ملکمزده منسوجاتدن برقاج
نوع قوشاق کبی سیاه بویه لی شی یا بوب اوستنه خالی
میری قونه رق قلباق کین جمیع رعایایه قلباق یاغ
اولوب رعایا اوقوشا قلردن فیتا نمه جانب میریدن کساد
اولنان برقاج دکاندن آلسه لر استه ین سنده بر
آلسون استه ین ایکی آلسون استه ین غالی بها بسندن
آلسون دینوب بشو قلباق ماده سی رفع اولسه هم جانب
میری منتفع اولور هم اقچه مز ملکدن چقماز دنیامزک
دولی سنده قلباقه اوتوز غروش ویررکن اون غروش
ویرد اداور اشته یاغ بو وجهله اولورسه تمل طوتار دانجه
ملکمزده دنیا عمز رواج بلور

اوننجی بند مبدأ اسرافدن اولان شیلرک بالملایمه رفعیله
خلقک بالتدریج سفاهتدن منع اولنمسی بیانندهدر

ابتدا قوبیجی اصنافی فیما بعد سیم وزردن مصنوع مطلقا اوانی
وسیمه ایشلمیوب یاقردن مصنوع اغرانی اعالی ایله نقش

ایده لر

آکه کوموشدن التوندن نسبهٔ اعمال ایدرلرسه قلپ درهم ایسه
او مقدار سیم خالص ضربخانهٔ عامره یه ویروب سندکلرینه
تصنع ایدرلر مینا ماده سی یالکز نقش نفیس شاهانه یه
منحصر اولوب ضربخانه ده اعمال اولنوب و سیمکشخانه
کلیاً سد اولنوب اصحاب دستگاهه جانب میریدن بر در پرچه شی
ویریلوب دستگاهلری تعطیل اولنوب فلفلری و سائرلری
آخرشیئه سلوک ایتملری یاخود کمش ماده سی کبی برقاتنه ضربخانهٔ
عامره ویررلر ایسه استدکلری کبی ایشلملری و سیم خالصدن
مصنوع اوانی یه ضربخانهٔ عامره یه کتوروب فروخت
ایدرلر اولور ایسه سکهٔ عیارنده اولنلره مقدار درهمی قدر
سکهٔ حسنه ویرلمک برسنه یه قدر قاچه النوب صاتلور ایسه
اول وجهله رایج اولوب برسنه دنصکره یالکز قونق بوزاللی
کیسه آقچه دن زیاده یه النوب صاتلمق قناقلرک یالیلرک
تعمیری یاخود مجدداً انشاسی اقتضا ایدرسه صاحب بنانک
دائره سنه کوره رخصت ویریلوب زیاده دن منع اولنمق
اکر مطلق یا بیرم دیر ایسه زیاده سنه کوره جانب میری یه
شیئ تخصیص اولنمق علیل و اختیاردن ماعدا پادشاه

دیرلکی دلمین اشخاص صوکیم اولورسه اولسونلر بارکیره بنمک
رعایا دخی بویله علته وسنه استانبول قاضیسی وحکیم باشی
معرفتیله معاینه اولنوب یدینه ایکیسنک مهرلی تذکره ویرلدکی
رکوب ایتملری مطلقا بنم دینلوراولورسه بر دفعه سواری عسکرینه
بشبور غروشلق بر بارکیر ویروب بر بارکیرینه جکلی مقداری
هم ضمان مصارفی بهر سنه ادا ایتمک اوزره رخصت ویرلمک
وبدلرینه طرف دولت علیه‌دن ممهور سندده شروطی بیان اولنق
خدمه دولت علیه‌یه تخصیص قلنه‌جق وارداتی مقننه‌یه تطبیق
هرکسک وسعت دائره‌سی پرکار انصافله تعیین اولنوب
زیاده ایدرا اولورسه منع اولنموب زیاده ایتدیکی شی قدر
جانب میری‌یه ویرکه ویرمک مثلا مواد البدن ادمه اوج
اوشاغله رخصت ویرلدیکی صورتده زیاده استعمال ایدرسه
عسکر منصوره‌یه سنه‌ده بر نفرلک ویرکه ویرمک بو اصول
دول افرنجیه‌نک اکثر بسنده جاریدر وانلک حسنی بردن
آشکار درهم سفاهتدن الیقور رسم میریلری
معمول ایدرلشته اصول ترک سفاهت بونک مثالی شیلرله
اولورلیوخسه ایکیده برده شونی کیمونلرشونی کیسونلر
دیوب هم نفوس امر پادشاهی‌یه العیاذ بالله استحقاق

وهم ارجوفه كوياني دوچار لافه وكذاف ايتمكدن غيرى
برشى مفيد اولمدقدن بشقه بركره اضرارانمشكن معتبده خلق
برفاندخى ضرر ايتديكى متحقق ربونلرك امثالى هم منفعت
ميرى مطالعه اولنوب هم منافع عامه دوشنه رك خلقى
سفاهتدن منع ايتمك قابلدر يوخسه بيمعنى تضيقلره تعجيز
ايتمك فائده و پرسه شيمدى يه قدر وبررادى

اون برنجى بند واردات دولت عليه مقطوع اولدقده
وزراى عاليشان وساير خدمه دن ايراد قالميوب نوجهله
اداره اولنملرى بياننده در

ابتدا قضالر مقطوع اولديغى صورتده بهر قضايه مقطوعنه
وقضانك جسامتنه كوره مثلا ماهيه اوج بيك غروشدن يارم
كيسه اقچه يه قدر محصللر تعيين اولنمق وبو محصللقلر انجق
خدمه بادشاهى وخدمه وزرا وخدمه رجال واعيانلره منحصر
اولوب مثلا خداوندكار سنجاغنده اولتوز التى قضا محلك
هر برينه كيدەجك محصللر اون بشى دانه واليسى طرفندن
واون بشى دانه خدمه دولتدن والتى دانه رجال دولت
اتباعندن وبرلديكى اولمق ووزراى عظام اوچر بيك غروشه

قپو کتخداسی قوللنوب برشخصده ایکی وزیرک قپو کتخدالغی
بولنمق ترتیب اولنه جغی میرلوالره بر قپو کتخداسی و برلوب
بیک غروش ماهیه و برلمک بونکده ایکیسی بریرده بولنیوب
اربابی استعمال اولنمق باب عالی خدمه سنک تعیناتی مطبخ
عامره دن و برلیوب صدر اعظم بالکز مطبخلرینی اداره
ایده لر و تعیینات ایشه یرامزلره و برلمیوب کاتب حقیقی
اولنلره و برلمک و ماهیه پاشا قپوسی کتبه سنه اللی بیک
غروش احسان شاهانه اولنوب یازیسنه لیاقتنه کوره شاکر
دانه وار یجه تقسیم اولنمق و اراده محصللقلره کتمه لری
و هر اوطه نک جماعتنه کوره منصب و محصللغه تعیین
اولنمق و انو بنله منصب ولوب نوبتله محصللقلره کتملری و عهده
لرنده اولان رعامتلر ابقا اولنوب فیما بعد اولاده قالمیوب
خزینه مانده اولمق و هر قلم کاتبنک قلان اولادینه پدری
وارداتنک ثلثی اعطا بیوریلوب کسب استعداد ایدرسه
ابقا اولنوب ساز حصه لره کرمسی کسب استعداد ایتمزیا خود
آخر کاره سلوک ایدرسه دولت علیه دن معاشی رفع اولمق
ارباب مناصبه شایان دولت علیه یه کوره ماهیه لر و یرلمک

وهو ولی التوفیق

ومعزوللرینه دخی بجنه جک مرتبه ماهیه لر ویرلمک وجمیع اهل
مناصبه ماهیه لر ویریلوب حاصلات مناصب حسابیله دولت علیه
خزینه سنه ویرلملت مثلا باش محاسبه جی افندینک حاصلاتی
من القدیم دولت علیه دن چقاد مطبخ وسائر اشیانک حسابلرندن
اقجه آلوب آنلرده میریلن اله دق اداره اولنمده دربو حسابه کوره
محصول مناصبه کوره بینه بادشاهمزدن چقایور بر آقجه که
رضاسز پادشاهمزدن چقاو یاخود کندی معلومی اولمدن ملکدن
چقه او اقجه دن نه خیر اولور معزول خدمه یه ده حالنه کوره
ماهیه لر ویرلمک ودائره لری دفتر اولنوب زیاده ونقصان
اولمق اوزره دارادٔ علیه ایله معاشلرینه کوره تنظیم اولنمق جمله دن
اقدم مرتبهٔ اقدم وکالت پناهی بر رتبهٔ جلیله درکه منتهای
مراتب بشریه در او مقامده بولنان ذوات عظاملک احتیاجی
انجق ولی نعمتی اولان ولی النعم عالم افندمز منحصر اولوب فرد آفریده
دن اوکرنجکی قلمه بای وکدا فقرا و وزرا عندنده مساوی اولور
نیک وبدممیز هرکس مقام صدارت عظما دن حذر اوزره
اوله جغی بو اصول حیرت شموله قوندیغی صورتده مقام صدارت
عظمی دارات وطنطنه مراد جناب جهانبانی نه مقدار ایسه

دخی نه مرتبه اقتضا ایدرسه او مرتبه یه کوره احسان شاهانه
اولورسه انلره دیه جک قالمیوب هدیه نامیله برشی قبول ایدر
لرسه معاتب اولملری اقتضا ایدر لکن شمدیکی حالده بو ایراد
خدمه یه نظراً ایراد وافی اولمدیغندن بعضی وارداته آل
اوزاتمق ایجاب مصلحتندر غالبا وارداتِ مسند وکالت مطلقه
بیک کیسه اقچه یه وارر وارمز دیرلر او بیک کیسه اقچه نک قلمیه دن
ماعداسی نابجادر بونا بجا ایراد ایله سائر وارداتک یولسز جهه
شیلرینه تعریضک معناسی قالمز بناءً علی هذا او مرتبه سامیه یی
طعن عالمدن وارسته ایتمک واجبه دن اولوب مصارف فتح
دولت علیه تأدیه ایتمک محتاجدر سؤال وارد اولور که
شمدی یه قدر بو یلیجه اداره اولنوب کنمده در شمدی برطاقم
اقچه ویرلمک اندن اقتضا ایدر جواب ویریلور که اداره
اولندیغی زمانلرده بو قدر مصارف اولمیوب ایراد صدارت
بباعث معین ایدی او زمانلر فی الحقیقه اداره اولندی
لکن بو زمانده نیره اداره اولنیور دینورسه خطادر زیرا
بوکا اداره اولنیور دینمز بلکه اداره اولنان شیلری
دخی بوزیور سؤال وارد اولور که اشته صدراعظملر

کندیلرینه

کندیلرینه لازم اوله جق قدر السون و دولت دولت علیه یه
وقت احتیاجده بار اولمسون جواب ویررزکه هنوز وقت احتیاج
اولدیغی مسلم دکلدر دولت علیه نک ضرورتی حاشا بالضرور
دکلدر انجق حسن اراده یه موفق اولنه مدیغندن بو بله جبر
افرار اولنمق اقتضا ایده بیلور مع هذا که بردن اول
کلنلرده بویله عاجز ایدی و بو اصولله کیدرسک بزده
صکره کلنلرده عاجز اولورلر زیرا شو فرق سنه ظرفنده
بر عاقل آدم یوقیدی حسن تدبیر صاحبی کمسه سانده کلمدی
لکن بو اصول کلی عقلا مجنوندن فرق ایتدرمدی و صکره کیم
اعتراض ایلسه شخص واحده صاتلوب کوجینودلر و بعض
ناس فی الحقیقه حماقتندن شو آدم بو آدم سببیله اولدی دیو
طعن و دشنام ایدرلر برب الکعبه حق بدلرنده دکلدر طعن
اوله جق اصولدر یوقسه اشخاص دلسیدی شمدی یه دک
بوقدر تبدلاتک برنده بر عاقل آدم کلوب نظام ویررایدی
بونک مثالی بر طولابی دیشلری فرق آسیابدر او آسیا به
هر نه قوشلسه دونمز لکن کما دورنده دندانزلری اویقون
چرخ حرنه قوشلسه دونرلر بو مقاله لری بریمزه تعریض

حالبوکه جمله‌مز بردن شول سابقده‌کی اوجاق کبی ترک
ایدوب بر نظامه کرمکه‌ز باقلینه یوخسه دولت علیه طوپمزی عزل
اتسه بر اخرطاقم کلسه ینه مصلحت بویله دربزی دکشدرمه
یکیچری اغاسی عزل ایدر فی الحقیقه اراده بر ایو جه کلوب
بش اون کون راحت ایتدیکمز اولدی نه فائده‌سی وار که
اوسته کلن یوزدی بو صورتده ترک اصولدن غیری
بو که چاره دوشنلر ظن غالبه کوره خطا ایدرلر زیرا بزدن
اول کلان عقلادن بزلر عاقل دکلز که بو اصولله بو کره
رابطه ویره لم سؤال وارد اولور که چونکه انلرده عاجز
ایمش بزده عاجزز اشته بویله قالور کیدر جواب
قالور کیدر جواب ویریلور که اوجاق دفعی مصلحت خبریه‌سی
اوادلرک البته تجدیدی عجبا تغییر اصول ایتمزلر امیدی
اشته بزم قصورمز بو قدر که یکرمی ایکی ماهدنبرو غیرت
اولنه یک چوق نظامات اولوردی اشته عسکر نظامی
دلیلدر اورو پاده اوچ ییلده اولکه نیلو تعلیمی اوچ
آیده اولور ایمان شوقنه زکلر اوکرندیلر بزلر انلر قدر نظامه
کوره مدک خلاصه کلام صدر اعظم قوی الهمم حضرتلری

بر معتدل دائره فرض و تقدیر بیورلوب کندیلری ایجاب ایدن
مصارفلری بر وجه اعتدال کندی زمانلرینه دوشمیوب دولت
علیه نک زمانینه دوشنوب جامع سلطان احمد خانیده جانلرینه
دوشنمدکلری کبی بوندهده آسایش و رفاهلرینه دوشمیوب
عرض و شان صدارت عظمایه وقایه ایده رک نه حاشا دولت
اوروپایه تشبیه اولنمق اوزره دولت علیه مزک دقت سبنده
اولان صورته تطبیق اولنمق اوزره بین بین معین کدکایان
و بعض خدمه قدیمه لرینه مناسب چراغلری دوشنه لرکه مثلا
حالا ویربلان صدقلری جانب کمرکدن و کتبه تعیناته مطبخ
عامره دن ویربله رک مثلا ایکی بیک کیسه اقچه ایله اداره سی
ممکن اوله بیلورمی بو خصوص عهده دیانت شیر یلرینه حواله ایله
منتظم اولنمق شمدیلک شو حسابه کوره مقدار سنوی اقتضا
ایده جک اجمالا بولنه بیلور

اولهرق
تیسوط

۲۵۰۰۰ یتمش نفر اغوات اندرون و کدکلیان ترتیبه و مقنات رأی اصفیه
۰۲۰۰۰ قپوجیلر کتخداسی و سلام اغاسی
۱۳۰۰۰ امام افندی و صفلتی اغالر نفر ۱۰
۰۵۰۰۰ الای جاوشی ایچ مهتری و قواص بہ
۱۶۰۰۰ خزینه دار
۲۲۰۰۰ قپو کتخداسی
۴۰۰۰۰

٤٠٠٠٠ نقل یکون

١٥٠٠٠ البسهٔ صدر اعظمی و سائره

٣٠٠٠٠ مصارف مطبخ صدر اعظمی

١٥٠٠٠ آخور صدر اعظمی

٢٥٠٠٠ بعض مصارفات متفرقهٔ صدر اعظمی

١٢٥٠٠٠

ماهیه بروجه تخمین بو قدر اقتضا ایدوکورینوز یاده و

بیله جکمز شی اولمغله رای رزین آصفی و ارادهٔ شاهانه یه

٢٠٠٠ بحساب کیسه روی سنه ده صدر اعظملره ویریله جک

٦٥٠٠ سرعسکر و قپودان دریا و بوغاز محافظی تسویه سی ارادهٔ

٤٥٠٠ روم ایلی و اناطولی ده اقتضا ایدن اون بش وزیره

١٠٠٠٠ یکرمی میرالای

٥٠٠٠ خدمهٔ باب عالی و کتبهٔ باب مشار الیه

٢٧٠٠٠

معنات رسمیه ایله تسویه اولنق اوزره

خرج اقلام ایله نسوبه اولنمق

٢٧٠٠٠	نقل پکون
٠٦٠٠٠	خدمهٔ باب دفتری
٠١٠٠٠	قپوجی باشیلر محصلّقلرده اولمیلره
٠٥٠٠٠	سلحشور زعیم محصلّقده
٠٣٠٠٠	حصکی ومتقاعدلرینه خزنده اولمیلره
٠٣٥٠٠	رکاب اغالرینه وسائر
٠٢٠٠٠	علمایه رجال دولتک معزول اولوب محصلّقلره کیدهمیلره
٠٣٠٠٠	متقاعد وزرایه بر وجه تخمین
٥٠٥٠٠	

اشته بو قدر اقچه بولنورسه بو وجهله تنظیم ادوات ملکیه اولنوب بوکا کوره رواتب احسان اولنمق ایجاب ایدر بو قدر بولندیغی صورتده بو قدر ایله اکتفا اولنوب دخی زیاده اقچه بولنورسه قوت عسکریه مزه ضم اولنمق ایجاب ایدر اشته بو مقننادن صکره مثلا اربابی توکندکجه یکیدن نشانجی دفترامینی ایتمیوب ایکیسی بردن اوقاف ناظرلرینک عهدسنه حواله اولنوب اوچی بر معاشله اداره اولنمق مقتضاتوقیعی نشانجی لفظی ومسندی قدیم اولندیغندن اوقاف ناظرلرینه نشانجی

دینلمکده باهس بو قدر شق ثانی شق ثالثه کما فی السابق بری
عسکری مقاطعات ناظری اولمق لکن ارباب نوکندفجه
ایتمک ایجاب ایدر زیرا خدمه دولتک کثرتی زماننده مناصب
فالدقجه اصحابی معدود اولورلر بوندن بویله اون سنه یه قدر
گلمنه یه خواجه لق وکتابت ویرلمیه ارباب هنر وحیثیتدن بری
عرضحال ایدرسه رکاب همایونه ویره اندن باب عالی یه
گلوب او آدمک انشاسی عرض اولنه جناب شهریاری شکلینده
قدردان اگر بگنور ایسه الحاق اولنه قپوجی باشیلق گلمه نک
استدعاسی ایله ویرلیوب انجق شوکتلو پادشاهمزک احسانی
اوله رق وزیرزاده لرک قلفی وجهره سی وددر ایسه
بگنلوب اوله دیرلک توجیه اولنمق وسائر خدمه وزرانک
احواللری بیلنوب پاشاسنک خاطرینه گوره دیرلک
ویرلمک او نظام باب عالی برقانوننامه ونظام باب دفتری
برقانوننامه ونظام وزرا برقانوننامه وعلما برقانوننامه
اولوب اصول تحریر اوزره جرح وتعدیلی اصحاب حیثیت
ولیاقته حواله بیوریلوب تنظیم اولنمق زیرا احوال کتبه یه
وقوف بنده کانه م اولمدیغندن خاطره گلن نقاطی بو

قدرجه

بو قدرجه تحریر اولندی اون ایکنجی بند

طریق علیه نك نظامات محرریه تطبیق اقتضا ایدن نظاملردر

نظامات دولت علیه نك اکثری امور شریعت غرا اولوب
بو بابده بو درجه لری کسب ایلدی باعث حجاب خدمهٔ
شرع شریفه ده ارالقده مشایخ اسلامیه جزئی
کلی نظامه تشبث ایدرلرسه دخی موتسس اولمدیغندن دیکشی
طوتمیوب ینه براوجدن جهله نیابتلره مسلط اولوب
آیاق بیللق چقاجق دیو بیاغی اعیانلره والقوقلق ایدرك
التزامات مقاطعات کبی کذشته لرجکه رك کفیلله واو طرحی
وره رك العیاذ بالله بر مرتبه کلشدرکه امور عرفیه دن
زیاده فقرایه بار کران اولوب اهالی ظلمه دن حکام شرعی
شکایت ایدر اولدیلر اول باول بو ماده نك چاره سنه
باقلق جمیع خصوصلردن الزم اولدیغی معلوم عالمیانلردر
سؤال وارد اولورکه سلطان سلیمان زمانی کبی علما
یوقکه هر قضایه اهل علم آدملر ارسال اولنه جواب ویررزکه
شمدیلك بولنان مقداری استخدام اولنوب ما عداسی
جناب حقدن استدعا ایده رز قبل النظام اوتوردیغز

یردسکز طقوز یوز قضایه بر رعلمادن آدم بولمق فی
الحقیقه امر دشوار در لکن شو طبخانهٔ عامره تنظیم اولنوب
برسنه ظرفنده اولدقجه جراحلر و اولدقجه حکیملر که مستعد
بولنه بیلمشلو بزده طریق علمیه یه مهما امکن نظام ویروب
برطاقم آدم یتشدرمه ممکندر بو یله یالکز بز قنا اولدق
الله تعالی انجامنه خیر ایلیه دیو اوتورسق ملائکه کرام
کلوب حکومت ایتمزلر بو اعتراف تقصیر نظامی مفید دکلدر
و طریق علمیه اولدقجه نظام بولمدقجه ینه تشبث اولنه
بی نظامه دها حتی کیده دک عسکری طائفه سی اعتراض ایتمکه
باشلر یالکز اطاعت بزم ایچون ایمش افندیلر بینه اسکی
بیلدکلرنده مصرلر دیو کون بکون لاقردیلره باشلر
دیسه لر بیله بحث سکوت والهوی تیکلم مفادنجه بولی بر
تکلم ایدر بولنورسه کوج اسکات اولنور بزلر اوچ طائفه
ایدک بری علما بری رجال وکتبه بری اوچاقلو اوچمزده
مرور ازمنه ایله بوزلمشدق اوجاقلی فرقمز بوکه بز
اعتراف قصور ایدوب شوکتلو پادشاهمزک عفو
و مرحمتنه صغنوب اولنوردق آنلر بولنه قلری حاله

معترف

معترف اولیوب درلو درلو خیانت و خباثتلر ایلدیلر آنک
ایچون مولای متعال قهر و تدمیر ایلدی بزلر اعتراف قصور ایله
قورتلدق انصاف بودرکه بزده جرممزی بیلوب بااش باشه
ویروب رضای الهی رضای پادشاهی اوزره وقتمزه نظراً
ایچون اولمغله جالشوب شو نظامه کیروب پادشاهمزک
فرمانینه منقاد اولان عسکرمزدن اتانوب راحت طوروب
اون ایکی نظام راحته اولسق اولمازمی ابتدا طریق
علمیه دینلان شی بش نوع شیدر بری طریق علما دیگر
طریق دوریه دیگر طریق روم ایلی و بری طریق اناطولی
و مصر در ابتدا شو بش شیدن طریق علمایه اعانت اولنوب
افندیلری اقدار اولدقدنصکره اتباعی ده دستلرینه مقدم
وسعت ممالک واوجوزلق وقنده بو بش شی اوراده
ممکن ایمش شمدی لا یقیله بر یینه اداره مشکل اولدی
بونک چاره سی شویله خاطره کلور که ابتدا ملتزم اولان
مخدوم اولوب خادم درجه ثانیه ده اولمغله طریق قضادن
کرک روم ایلی و کرک اناطولینک مصر اده سندن
منصبلر آلنوب موقتلری ضبط ایدلنجیه قدر توقیتله شیخ

الاسلام افندی وصدور کرام حضراتی وسائر اربه لقلر وبرلک
وهر برارپه لق اسکی آیلقلر یله تعدیل وتسویه اولنوب غروشده
بر پاره دن زیاده المامق اوزره بر وجه امانت وبریله دک
مثلا روم ایلی معزولی بر آدمک ایلی ارپه لقندن بو حسابه کوره
درت بیک غروش حاصل اولورسه شیخ الاسلام افندی
طرفندن نائبک دفتریله بر مأمور قبض ایدوب اول درت بیک
غروشه قیاساً سائر صدورک دخی ارپه لقلری تحصول
عادیسی مایجوز به الفقهاء اوله رق باب ولی النعمه
حفظ اولنوب بش درم ایلی معزولنه بری برندن
اسکی ویکی یه کوره ایکیشر یوز غروش زیاده ایله توزیع
اولنوب مثلا درت بیک غروش دوشرسه اوج بیک بشر
یوز غروش جانب بیت المالدن ضم اولنه رق هر برینه
یدی بیک بشیوز غروش ویرلمق اوزره وبرلمک اناطولی
معزوللرینه بو حساب اوزره بشر بیک غروش ماهیه تنظیم
اولنمق واستانبول معزوللرینه درد ربیک غروش ومکه
معزوللرینه ایکیشر بیک غروش وبلاد اربعه معزوللرینه
بیک غروش ومخرج موالیسنه یدیبوز اللی غروش

ویشیخ

وشیخ الاسلام افندی حضرتلری بو غجه بها و سائر هدایا
قبول ایتمک تمکن اوزره ماهیه اللیشر کیسه اقچه مشایخ
اسلامیه معزوللرینه اربعه لقلری بیله یکرمی شر کیسه اقچه
مدرسینک لیاقت واستعدادی اولنلرک بیننده تقسیم
اولنمق اوزره اوتوز کیسه اقچه اعطا بیورلور ایسه
طریق علمیه ارتشادن خلاص اولوب طعن عالمدن وارسته
اولوردا نزه لی بو قدر احسانده اوله جق مرتبه ده تنظیم
اولنوب زیاده مصرف اولنورسه تادیب اولنمق لازم
کلور هر برینک مصارف ضروریه سندن ماعدا امالکری
روم ایلی اناطولی صدارتلرینه وسائر منصبلرینه وابسته
اوله رق قناعت اوزره کچنملری اقتضا ایدر مثلا استانبول
معزولی ایکی بیک بشیوز غروشه مصلحتنی اوید بروب
تعیش ایدوب آیده اوچ کیسه اقچه ارترر ایسه توبیخ
اولنمق ایجاب ایدر اکر مراسمی شان دولت علیه اوزره
ادا ایتمز وثیاب کهنه کیمکی ارتکاب ایدرسه معاشندن
تنزیل اقتضا ایدر لکن اقتضا اوزره کندینی اداره
ایلیوب سفاهتنی ترکله مراسمی برینه کتوره رک

اداره حال ایدوبده اقچه ارتر اولورسه تکثر سفاهت
ایتمیونده وارسون سایهٔ شاهانه‌ده اقچه ادخار
ایلسون بارے یاپسون قنالسون نه پیارسه یاپسون
اشبو صورت محرره یه تطبیق اولنه رق معاش تعیین اولنیوب
هر کس حالندن عاجز ایکن ارپه لقلرندن قاچ غروش
تنزیل اولنسه هم عددی مستلزم اولور هم زمانه یینه
تعدی یه مجبورلر زدر بو حساب اوزره کلی اقچه یه محتاج
اولمیوب همان اوچ بیک بشیوز کیسه اقچه ایله عالمک فریاد
ایتدیکی ماده‌دن دولت علیه خلاص اولوب بو قدر بندکان
سلطنت سنیه دخی لسان ناسدن قورتیلوب وبوده ده
مفوله‌لرینه حکام مداهنه‌دن خلاص اولوب اجرای احکام
شرعیه یه نائل اولورلر وبوندنبویله هر کیم مغایر رضای
پادشاهی حرکت ایدرسه تأدیبات لایقه کلور کنورنبود

غروش

عروشی

٢٠٠٠٠	قضاة عساکر روم عدد ٥
٢٠٠٠٠	اناطولی عدد ٦
٢٠٠٠٠	دار الخلافه معزوللری عدد ٨
١٢٥٠٠	حرمین محترمین معزوللری عدد ١٥
٠٧٥٠٠	بلاد اربعه معزوللری عدد ١٠
١٠٠٠٠	مخرج معزوللری شمدیلك یکرمی قدر ینه
٢٥٠٠٠	شیخ الاسلام افندی
٢٥٠٠٠	مشایخ اسلام معزوللری عدد ٤
١٢٥٠٠	مدرسین زمره سنك مستحق اولنلرینه
١٥٢٥٠٠	

بحساب کیسه رومی سنده اوچ بیك النیوز التمش کیسه اقچه ایدر

بورا ده لرده بولنان ادملر کیدرك بر مقدار دخی آزلمنه
دقت اولنوب بیهوده پایه احسان بیورلمق اسکی وارداتیله
قناعت ایدوب رتبه سی مافوقنده که مقننا نه داخل اولمق
اوزره پایه ویریله جك بر اهل آدم ایسه احسان بیورلمق

رتبه استرسه ما فوقی محلول اولمدقجه حصه یه داخل اولمیه
جمله نواب شیخ الاسلام بولنانلر کندیلری کتوروب بالامتحان
نصب اولندقده صورت امانت کندینه تعریف اولنوب
محصول قضایی اهل معرفتیله یکان یکان دفتر ایلیوب
مفتیلر بولنمارسه مدرسلرک امضاسیله محصول قضا شیخ
الاسلام افندیلره کلوب انلرده سیاق بالا اوزره تقسیم
ایدوب دفترلری اربه لق صاحبلرینه اعطا ایدورلمق سؤال
وارد اولورکه علمانک بعضیلری جاهل و امور دولتدن
غافل ایکن بوقدر مصافه ذکرلرمی جواب ویریلورکه حقیقة
آره نورسه جمیع خدمهٔ دولت کرام مالانهایه پادشاهک
عشر معشارینه دکمزلر زیرا اوائل احواله نظراً بریمز مالا
یلیقی اوزره دکلز بالاده ذکر اولندیغی اوزره ترجیح بلا
مرجح قبیلندن اولمسون ایچون هر صنف لایقیله تنعم ایتمک
اقتضا ایدر اما ارباب یوق دینورسه حقیقة بر شینک
ارباب بوقدر بزده ابوالسعود رجال دولتدن تاج زاده
عبادنده آدم بوقدر مرتبهٔ معاشلری برکره یوقلنه انلرک
وارداتی برجومز و برمهتره یتشمز بوناک مثالی عساکر

منصورهٔ

منصورهٔ محمدیه در مقدما سلطان سلیمان علیه الرحمة والغفران
حضرتلری التی اقچه علوفه ایله ترتیب عسکر بیورمش شوکتلو پادشاهمز
التی اقچه احسان ایتمک اقتضا ایدردی سؤال وارد اولور که
بو قدر علمانه یه لازمدر جواب ویررز که دخی زیاده لازمدر اما
اولکی قدر بولنمیور سؤال وارد اولور که الاقدم فالاقدم
چقمرلر طریق علمیه بوزیلور جهله النه کردی جواب ویررز که
الاقدم فالاقدمدن اولمدی مدخل و تخرجینه محافظه اتمدلن
اولدیغی صورتده ارباب استعداد جمع اولدقده اواد باب
استعدادک قدمنه مراعات اولنسه نه لازم کلور لکن صحر
استینک اوغلی اوشاقی بر تقریب دخال اولنه رق صحم طریق
بوقلغه کیردی هم ینه شکایت ایدن بزلرز بو جواب دخی
ویریورکه الاقدم فالاقدم اولمیوب الاعلم فالاعلم اولسه
بالکلیه نظام علما قالمز زیرا سلطنت سنیه مزک باری
تعالی شوکتنی کون بکون مزداد ایلیه انعام و احسانی
هر صنوف حقنده بی پایان اولمده در شیخ الاسلام زمان
طاهر افندی حضرتلری فی الحقیقه اهل علم بر ذاتدر لکن
ممالک عثمانیه ده و هندستانده احتمال که اندن عالم بر آدم

اوله او آدم الاعلم فالاعلم طریقه سنجه مسند فتوایه طالب
اولور او آدم نصب اولنسه اندن عالم بر یدخی ظهور ایدر
وفوق کل ذی علم علیم مفادنجه فتوی طالبلرینک اردی
النمیوب حالا اولان ملازمت امتحانی مقام فتوی ایچون قبه
التنده اولمغله باشدر اول وآخرینده دوشمندن جوبلری
مطالعه اولندن ایراد اولنان سواللر قهقهه مزماری
اصحاب عقوله ارسطوانی مرحومه نعیما مرحومک جوابی که
بو سلطنت جسیمه نک علماسی کرک رجالی چول عربی کبی چراق
چپلاق کزه مز مقدمه لرده بو ایمش دین نادانلره جواب
ویریلور که هر صنف زمان اوله راضی اولورسه اشته تعدیل
وتسویه بولنمش اولور بر کره اسکدارده کی مزار طاشلرینه
دقت ایدن زمانه مزله اول زمانی بیلور ربور تبه یه کلمش شیء
تکرار اولینه رجوع ایتمک ممکن اولماز لکن بالفرض شو مزار
طاشلری صور کوناکون ایله مزین اولمق هم موتایه وهم ترکه
وورثه یه مضر در دیه ارک شرعا منع اولنسه بیلورلکن
بالکلیه سنک مزار بر عنده دیو منع اولنمز اولنسه بیلا راجعی
دکمز اشته بونک کبی هر صنفی او اسکی حاله کتورمک ممکن

اوله

اولمدیغندن مهما امکن نظامنک چاره سنه باقلمق مالا یدرکه
لا یدرک کله قاعده سنجه ممکن اوله بیلور ایدی یوخسه جهلانک اسک
اعتراضنی هر صنفه دراکر دینورسه که هر صنفه سیاق اول اوزره
رابطه ویره لم بو خصوص بر عاقلدن صادر اولماز زیرا
سلطان سلیمان وزراسنک خواصی شمدی قواس باشی یه
ال ویرمز بو تقدیرجه سلطان سلیمان عمر ابن عبد العزیزه
وعمر ابن عبد العزیز دخی حضرت عمر رضی الله عنهه تقلید
ایتمدیلر نظامدن غرض شمدیکندن ایو اولوب باری
کیتدکجه ترقی ایتمسون ایچوندر یوخسه خلقک استدیکی مرتبه
اصلاح جهان ممکن دکلدر بزم مرادمز مخرب جهان اولان
ارتشا قالقوب وارداتمز طوره رق امرا و وزرامز
مقطوع علیهنه قانع اولوب ظلم ایتمک و فیما بعد متشرع
نائبلر تدارک اولنوب هیچ اولمازسه قرق اللی سنه مقدم
اولان آدملره نظرا نظام ویرلمکه برکمسه نک برکمسه یه
نه بورجی وار قضیه سی اخلال عالمدن غیری شی نتیجه ویرمز
بو مباحثه ده هر نقدر تطویل کلام اولنسه ممکندر لکن هر
صنفک آخر اعتراضنی موادی اولمغله مطلوب اولان اصلاح

عالم ایکن اف دایتمش اولور ز بالله الکریم سایهٔ دولت حضرت
محمودخانیده بو طریق احتیاجم یوقدر اولمیه جک قدر شیله
سایه‌سنده بنی بسلیه جکنی بیلورم اویوب اماجی حافظ افندی
آجلغندن اولمیه یور غراضم واردات علمای اعظام دکلدر
ایجق موازیه بی آلدن براقمه در سؤال وارد اولورکه
بهر حال غرض طریق علمای استحیا بدر جواب ویریلور که
علادن وزرادن و رجالندن دولت علیه مزه اهانت ایتمش
اشخاصک کوردکلریمزه دخی عداوت ایتمده بز قره چلبی
زاده عبدالعزیز کبی شمس الدین کبی وسائر اسملری مسنکره
اشخاص کبیلرینه شرع شریف تجویز ایتسه لعنت اوقودم
لکن مطلق موسی پاشا زوربه ایدی یوسائر صادق
وزرایه و آنکله متفق رجال ایچون بی جرم وگناه اولان
رجال دولت علیه یه خصومت جائز دکلدر ایجمزده ملامتی
مفسوره وارکن جلمه وکلا معزوللر در مثلا ضربخانه یه
وتخمیصه وسائر محله اوسطه قیوب نظارت ایلنی وزرایه
مطره جی باشیسی وعلمایه بلش چوقدر قوین حریفلرک
مکر وکبری کبونی کبی ظاهر وعلماللرنده اسیر و رجال دولت

شهید

شهید ایکن ایقاظ فتنه ده بولنمیوب بعده یدلرنده اسیر
اولنلرینک جرحی ننور شوکتلرینی برکشان اتمبدانه کتوردکلری
ابراهیم نسیم افندی یه قضا آزادا ایتسه لر ابدی خوف
جان ایله باش بازیجی اولمغه قابو وار ایدی وایقاظ
فتنه ده بولنانلر وارسه ده مجازاتلرینی آخرتده کوره لر
بالضرور متابعته مجبور اولنلره لوم اتمک انصافدن
خارجدر بولوم اولیه اولمش بوبله برقاج خائن حریفک
خیانتی ایچون مؤخراً دوب دولت علیه یه اهانته سبقت
ایتمش آدملره سزک قومکزده مقدم قنا آدملر وار دی
دیوب عتاب اولنماز بو صورتده عفی الله عما سلف دینوب
هر فرقه دن ایتمش اسائت سابقه دن کمال مرحمتلرندن
بونلرندن صرف نظر بیوروب مبارک قلب همایونلری
توجهیله تربیته اولنه رق دلخواه ملوکانه لری اوزره
بوندن بویله تحصیل رضای فیض اقتضای تاجدارانه
لرینه باقله رق بزدن صکره اوزمانی عالم معمورآبادان
ایدی دیوب الی قیام الساعه دولت علیه مؤید ومؤید
اولمسی متضرع درگاه کبریادر

احوال شیخ الاسلام

ابتدا شیخ الاسلام بولنان افندیلر حضراتنه بیوک قاوقلی تعبیر
اولنور دانشمندانه مدرسین دن و کبار زاده اوقور یازار
مخادیملردن اون بش عدد ذوات تعیین بیورملری تا که آنلرده
رسم و آیین مشیخت اسلامیه یه واقف اولوب زمانیله
سرکاره کلد کلرنده مصلحت آشنا اوله لر و بونلردن ضبط و اضحم
صدور ایتد کجه شیخ الاسلاملر تبدیلیله متبدل اولمیه لر و طریق مصر
دن و سائر معاشلردن و بیت المالدن بونلر ایچون قدر کفایه
معاشلر تخصیص اولنمق ایجلرندن بری مولویتله بکام اولدقده
برینه بالانتخاب مدرسیندن برذات تعیین اولنمق و کیجه
ایکیسی باب فتواده قلوب شیخ الاسلام حضرتلریله مجلس
اولوب آداب صحبت تعلم ایلمک و تسویدخانه یه دخی اون بش
عدد مسود الحاق اولنوب معاشلری تسویه اولنمق بونلرده
خواجه لردن اولمق لازمدرکه امین الفتوی بالامتحان بونلر
دن اولمق شیخ الاسلام افندیلر کندی کتخدالرینه و مکتوبجیلرینه
کندی امورلرنده استخدام بیوروب امور عباد ایچون مواسمه
بردر اینلی آدمی غرضحالجی نصب ایدوب معیشتنه ایکی الشهد

تعیین اولنوب امور عبادده قصوری تنبیه اولنمق کرک کتخدا

دکرک مکتوبا دکرک مخادمی امور مشیخت اسلامیه دن برشیئه

مداخله اتمملری دانشمندان و مسودین دائما بیوک قاوقلریله

اوتوره لر زیرا اسافل ناکس علمی قاوقده ظن ایدرلر واتباعلری

سایس و سراپرده وارنجه اوتوز نفری تجاوز اتمامک

واعیاد و سلسله لردن ماعدا وقتده اتباع شیخ الاسلام

قولتقدن انجه آلممق واتباع اصول صدر اعظمی اوزره برر

پارچه ماهیه ویرلمک ایکی نفر محضر قاضیعسکر قپوسندن

هرکون کلوب باب فتواپناهیده اقامت ایده لر بر دایه

برمدیوندن عرضحال ایندکده عرضحالی محضر مدیونه کتوروب

بر ربعه دن ماعدا خدمت ویرلمک ومشایخ اسلامیه یه

بیت المالدن ویریله جک معاشدن ماعدا بالتسویه درت

آربه لق ویرلمک کیمسه دن بو عنجه بها قبول اتممک بیوک

قاوقلو واعباع خدمتی بر دفتر ایله قطع اولنوب مناصب توجیهنده

زیاده ونقصان اولممری وبیوک قاوقلیلر درس وکیلندن بهر

کون تلمذ ایلملری

احوال قضاة عساکر

بالاده محرر ماهیه لیلردن ماعدا برفرده حل آلهی ورفع

اولمدقجه بابه وبرلمك ایکیشر اربه لقلرینه بیت المالدن ضم
اولنه جق ماهیه یه کوره اتباع واردات تنظیم اولنوب
زیاده ایدنلری تأدیب اولنمق دائره لرنده ایکی صقاللی
وسکز بییقلی درت عدد سایس سرایدار اولوب زیاده ایتمکه
وبربرندن زیاده احتشام ایدرسه طرف شیخ الاسلامیدن
توبیخ اولنمق صغا ایتمزسه دولت علیه یه اخبار اولنمق و
بالفعل قاضیعسکرلر اتباع اون اتباع دخی ضم ایدوب
عزلنده ینه اسکی صورته کیره لر وحل آلهی وقوع بولمدیغی
تقدیرجه صدوره کثرت کلمک ایچون اناطولی صدارته
دخی تکرار ایده اکر تکثیری مراد شاهانه اولورسه معاشیله
قاچ دانه سنه اراده سنیه لری تعلق ایدرسه احسان بیورلمق

احوال موالی

استانبول معزوللری برصقاللی وبر امام استعمال ایدوب الیه
چوقدارون زیاده استعمال ایتمك واچ سرایدار سایس قوللنمق
بروجهله زیاده ایتمك زیاده صقاللی یه محتاج اولورسه
بربییقلی اکسك ایدوب برینه صقاللی استعمال ایده لر و
بوصنف تکثر ایتمك ایچون ایجاب ایدرسه استانبول قاضیلری

تكرار ایده‌لرونفسم ایچون مطالعه اولنمش دیرلرسه بنجه هیچ
نصیب ایتمیه‌لر و مكه معزوللری بر رصقاللی در در اتباع برسرایدار
برسایس استعمال ایده‌لر و بلاد اربعه‌دن بروسه منصبیه
اریه‌لق اولوب مصر وشام قاضیلری بهرحال مكهٔ مكرمه و
مدینهٔ منوره‌یه قاضی اوله‌لر اگر فوت اولور یاخود مانع
شرعیسی ظهور ایدر سه ادرنه معزوللرندن ارسال اولنه
بونلرده بر صقاللی دا وچراوشاق استعمال ایده‌لر وسكز
مخرجدن ایكیسی اریه‌لق اولوب التی مخرجه منحصر اولمق
ومعزوللری اوچراوشاق وبرسرایدار وبرسایس استعمال
اتمك وصدور كرام ومشایخ اسلامیه معزوللرینك اریه
لقلرینه بونلردن طالب اولنلر نیابته كتمك وبالجمله علمایه
بایهٔ سلسلهٔ مدرسین كبی محلول وقوعنده وبرلمك
سراطبای وامامین شهریاری ومنجم باشیلر بونلره یقاین
اولمیوب ارادهٔ شاهانه ایله هر قنغی مرتبه احسان اولنورسه
سائری آنلره قیاس اولنمق

احوال مدرسین

ابتدا سمت ومحللری مناسبنجه بش اون كبار زاده‌یه
برخواجه تعیین اولنوب محللری جامعنده درس اوقوم‌لری

تنبیه اولنمق اوفوق اولورسه طریق حک اولنمق بلکه
بالکز مدرسینه حصر اولنیوب موالی یه دخی تنبیه اولنمق امتحان
ایله مدرس اولنمش خواجه لری شیخ الاسلام ایدوب هر برینه
سؤال تملیکه سن یالکز رفاه حاله جوامعده تدریسه می
مشغول اولورسن یا خود خدماتده می استعمال اولنمق
استرسن آنلرده نه جانبه میل ایدرسه ایکی صنفه تنصیف
ایدوب آکه کوره وظائف مدارس و معیشتلرک بر
مقدارینی مرفها یکجنمک اوزره انلره تخصیص ایدوب
بر صنفینی نیابتلرده و خدماتده استعمال ایتمک و سائر
جهلا مدرسینه سؤال تملیکه اخذ برلکدن بردر برلک
استرسکز دریغ اولنماز دیو فی الحقیقه آخر صنفه میل
ایدر اولورسه رضاسیله اخراج اولنمق و قضات اولاد
لرینک اهلیتی اولمینلره برر سنه قضاسی توجیه اولنوب
بابالری طریقنه الحاق اولنمق و سنه ده آلتی رؤس و برلک
اوجی مخادیمه اوجی بقیه امتحانه ویدی بیلده بر کره امتحان
اولوب بدی سنه ظرفنده طریق علمیه دن قاچ آدم وفات
ایتمشسه انک نصفی مرتبه رؤس و برلک و کبار زاده

لمدارس وظائفنه تعرض ایتمیوب بالذات درسعادتده
تعیین اولنمق و مدرسیندن لایقیله محاکمه و طبخانه و
ترجمان اوطه‌سنه دوات تعیین اولنمق لازمه‌دندر زیرا
صدور دن اولدقلری زمان وار دولرده قاضی بولندقلری
هنگامده آغزلرینه کلن هذیانی ایتمیوب احوال عالمه مناسبتله
وقوف تحصیل ایدرلر بیاغی مجرب الاطوارلرنده قلملرده
برر ایکیشر عدد قونسه فائده اتیه‌سی ملحوظدر زیرا
سرائر دولت علیه‌یه برزده وقوف قاضیعسکر اولدقده
داخل مشاوره اولوب برماده درمیان اولنسه سکوت
ایله برشبه‌ده ذاهب اولورلر ایتمه تعرفی بیان سویلیوب
ارباب وقوف استهزا ایدرمع هذا که هیچ اوشخصک
جرمی یوقدر زیرا اسرور بتونه نامعلوم مصلحته رای ایتمک کیمسه‌نک
کاری دکلدر التمش ییل دولت علیه‌نک بر مصلحتنه واقف
اولممش بتمش یاشنده برحریفه بکرمی سنه مستخدم
اولمش اوتوز یاشنده آدم علبه ایدر بو صورتده
او غافل اختیارک جرمی ندر سؤال وارد اولور که
علمانک سرائره واقف اولمسی کشف رازی موجب

اولور زیرا سمت وادیلری اولمغله محافظهٔ اسرار ایده
مزلر جواب ویریلور که محافظهٔ اسرار ایدن طریقده کلان
اشخاصدر بو یله نظامه قونلمش آدملر نه جانی واردر که
اسرار دولت علیه یی فاش ایلیه و بو انتظامدن صکره
اسرار قالمزکه کشف ایلسون آی ایدین حساب بیلتی
مثللنجه خدمهٔ دولت علیه بری بریندن گزلو شی قالمز
اسرار دولت علیه یی فاش ایده جك سبکمغزلرینك تأدیب
اولنمدیجه هر طریقده بولنور خلاصهٔ کلام بی وقوف
قالمش آدملره طعن اولنمق ناروادر صحن ثماندن اشاغی
مدرسینه شویله تنبیه اولنه که توجیه قضایه قدر استعداد
کسب ایده لر ایتمیه جك لرایسه شمدیدن آخر کاره
سلوك ایده لر صحن ثمانده بر قاچ مدرسینك مباننده
الاقدم فالاقدم قضیه سی کلی اولیوب ارالقده ارباب
حیثیت تقدیم اولنه رق وار القده جهله ده منصب
اولوب نیابتلر قوللنه رق ازلرمانده بر صورت کیر
بروسه وادرنه مدرسلری مدرسه لره منحصر اولوب
فیما بعد دوریه ایله کیمسه چیقماموق اصحابی دو کنده بجه برابر

دوریه مناصبی اربه لق اوله رق اربابلرلدقده جملسنه

مخرج اعتباری ایدوب دوریه طریقی اجرا اولنق

احوال محاکم

محمود پاشا واخی چلبی و بلاد وداود پاشا محکمه لری رفع

اولنوب سرعسکر پاشا قپوسی جوارنده برجسیم محکمه احداث

اولنوب قاضی افندیلر طرفندن ایکی نائب ویکرمی اوتوز کاتب

استعمال اولنمق طوبخانه و قاسم پاشا محکمه لری رفع اولنوب

غلطه محکمه سی توسیع اولنمق وجمیع محاکمه بر خواجه تعیین

اولنوب کل یوم بردرس فقه شریف اوقنمق وتعیین

اولنان خواجه لر دخی کاتبلردن صکره اوکرنمک و

خواجه حصه یه داخل اولوب لایقی اوزره کتبه خواجه

لرینه ماهیه ویرمک وکتبه محاکمه سنه ده قاضیعسکر لر

اوتوز منصب ویرمک زیرا خدمهٔ شرع بونلردر مثلا

بش قسمت کتبه سنه بش پایه اوچ غلطه یه برایتو یه ایکی

اسکداره اوچ حرمینه بش قاضی کتبه سنه التی یکی

محکمه یه ویرلمک اقتضا ایدر وبو التفاتله آز زمانده

چوق آدملر پیدا اولوب نیابتلرده کیدرلر

ابتدا شیخ الاسلام افندیلر حضراتی شانی زاده صکنده
حجج متنوعه یازدروب یانلرینه قویه‌لر نیابته گیده‌جك
آدمك حجتنك برینی ویروب قرئت ایتدرده بعده سؤال
ایدرکه بو قاعدی حاکم نه زمان یازار ونه ماده‌ده در
ونیچون ویررلر بر تصویر مسئله آیله دیو بیوررلر جوابه
مقتدر اولورسه تعیین ایلیه اولمزسه آخر کاره سلوك
ایت دیو جواب ویره ماهیه‌سی اوچیوز غروشدن دون
قضایه مستقل نائب ارسال اینمیوب جوار نده اولان
جسیم قضانك نائبنه ناحیه صورتیله ویرلمك قلت
مصارفی موجب اولوب فقرا تعدیدن وارسته اولور
او جسیم قضا نائبی افندیده حراسه‌لری طوپلیوب
واردیغی قضاده مفتلری مدرسلری توزیع ایلیوب
ماهیه‌لرینی دفترلریله شیخ الاسلام ارسال ایده آستانه‌دن
ناحیه نائبی صورتیله لیاقتلی گیدر آدم اولوب جسیم قضانك
نائبنه ترفیقاً ارسال اولنه فیمابعد حکام بر محله جرم
کتورمك کتوردیکی صورتده جرملری تعداد اولنوب

شیخ الاسلامدن مرور تذکره‌سی الهٔ زیرا یوز غروشلق
نیابته بش عورت ایله کتمک فقرایه باردر جمیع قضالر
امانت ویرلمک امانته خیانت ایدر اولورسه بالتحقیق
تجربه اولنوب او مقوله خائن فیما بعد نیابتده مستعمل
اولمق هر محلّه لیاقتلی حاکم بولمق شمدیلک امر دشواردر
لکن امانت ویرلدیکی صورتده بولنه بیلور مثلاً فی الاصل
بر اعلم آدم نیابت استحصال ایلمدیکجه ولو قاضی
شریح اولسون کیده مز ایدی اکرچه بو صورتدن طریق
قضا اهالیسی متضرر که اولورلر لکن ضرر خاص قبیلندندر
شریعت غرا هدف طعن جهلا اولمدن خلاص اولسونده
برقاچ قاضی افندی متضرر اولورسه ده بأس یوقدر.

احوال طریق قضا

طریق قضا جمیع طرفدن زیاده نظامه محتاج اولوب
اقل نظامی بش سنه یه موقوفدر هر نقدر نظامی امر
عسیر ایسه ده بو قلقه ده براغلیوب بر حسن صورته
قونمق ممکندر مثلا طریق قضایه احتیاجی اولمیوب اخر
درلکلی اولنلردن بالکلیه رفع اولنمق و شمدیدن رفع

اولیوب منصبه بازلدقجه سؤال اولنوب یکنه جکی اولوب
طریق علی خدمه سندن وکتبه دن ونوابدن اولمین شخصک
کاغدنه شرح ویریلوب کسب استعداد ایدنجه دک منصب
توجیه اولنمق دیو قاضیعسکر طرفندن شیخ الاسلام افندیه
کاغدی ارسال اولنوب اشارت اولنمق اصنافدن ایسه
همان رفع اولنمق فیما بعد مشایخ اسلامیه و صدور و موالی یه
تخصیص اولنان مناصبدن ماعدا اکرک رجال دولت و سائر
خدمه سلطنت طرفلرندن بو خصوصده رجا مز اولمق و
رجال دولت دائره لرنده بولنان قضاته دخی معامله سابقه
اجرا اولنمق زیرا هم زعامت آلوب هم خدمت کیدوب
هم خدمه علمایه مخصوص اولان قضایه ده تعرض خلاف موازنه
در تعرض ایده کلری صورتده خدمه علمایه خدمه رجال دولته
مخصوص اولان شیلردن احسان اولنمق لازم کلور اون سنه یه
قدر امتحانلی امتحانسز دخول توجیه اولنمق دخول منصبلرینک
موقتلر بتدکجه اطرافده اولان جسیم قضالره ناحیه صورتیله
ضم اولنمق جلیه و اکری رتبه لرندن دخی بش آلتی منصبک
موقتی بتدکجه توجیه اولنیوب آخر قضالره الحاق اولنمق

منصرف

قاضیعسکر

قاضیعسکرلرا بجق مدتم حابنجه توجیهات ایلیوب مثلاً
اوجیوز قضاده اون ایکیشر ماده تصرف اقتضا ایدر
اوجیوز قضاده اوجبک آلتیوز ماده تصرف لازم کلور
سنه ختامنده توجیهاتک توقیفلری حساب اولنوب بو حسابدن
زیاده توجیه التمش ایسه انعام اولنمق بو صورتده قونورسه
ارباب آزه لوب بقیه قلانی سایهٔ پادشهده ایکی
اوج بیلده منصب ولهذق رفاهله بکجنورلر وجیلی اقور
یازرآدملر میل ایدوب طریق قضادن زلور علمای عظامک
بی غرض عقلاسی جمله بو نظامه راضی اولورلر عقلا ارمینلر
بزاوشاق بولهمیز شویله اولور بویله اولور دیه رکت
مادهٔ ارتشا یسترا بله ناس طرفندن خاطره کلمز سؤال
جوابلر ایدرلر لکن بریسی بجاد کلدر یا غجی مصطفی چبنک
منصبی الندن کتمسون دیو ودیعهٔ رسول الله اولان شریعت
مطهره یه دشمنلریمزدن طعن وتشنیع ایشتدرمک
روای حق دکلدر فاما اراده برقاج آدمه غدر دخی اولور
اولسون دولت علیه مزده غدر اولمسونده برطاقم نااهله
اولورسه اولسون هر بر نظامده بو مقوله شیلر بهر حال

اوله کلمشدر بو قریه نک اهالیسی فی الحقیقه صورت ظاهرده
بر مقدار متضرر اولورلر و بو ضررلر بزلره مقدم کلنلرک ضرریدر
لکن بوندن صکره کله جکلره بزم فائده مز اولور بش اون سنه لک
مافوت ایچون دولت محمدیه نک مصالح خیریه سنی ترک
جائزدکلدر ترک ایتمک ناروادر مواد محرره بی غرض
ارباب وقوفه حواله بیوریلوب جرح و تعدیله صورت حسنه یه
کیرا هل علم زینده اولوب طریق علمیه دن بحنان آدملر
بزه تعلیم علم اجرا ایده بورلر لکن ارتکاب ایندرمیورلر
کمسنه شکایت ایده لکن هر صنف بولینه کیررسه بوده
کیرر آنجق صنف واحدی تطهیره جابلیوب آخر
صنفه مداخله اولنمازایسه بنه بتمز زیرا بغیر حق اولمش
اولور بو خصوصه مأمور اوله جق ذات لومة لائمدن حذر
ایتمک شرطدر روسایه شاهانه ده بویله آدملر واردر
محرر فقیره تنقیح دفاتر امر اولندیغی زمان بعض اصحاب
حق سکا پادشاهلر فقرادن غیری دوست قالمدی لکن
لومة لائمدن حذر ایتمه رضای الهی و رضای پادشاهی سنی
هر کسدن قورتارر دیدی فی الحقیقه پادشاهک قلبیه

وفقرانک

وقفلرینک کوکلی بر اولدقده بار واغیاردن وسوسه
ایتمک خطادر العیاذ بالله بومقوله موادده غرض کیررسه
وخاینه ملحوظدر لکن کلیبولی اعیاننه ماسبقده نفاییتم
اولوب حالا نائبه کیمدر بلمیوب جرمن والبسندن لطفدن
غیری برشیه کورمیوب قضای مزبورک مثلا دفترندن
فاحش اولهرق برمقدار شیئه تنزیل ایلمکده شو اوج
شخصدن هر قنغیسی کوجنسه حق بدنده اولمغله خدای
متعال هر حال اعانه ایدرلرسه بو تنقیح قضایه مأمور
اولان آدمده بوا صولی طوتوب کیمسه دن احتراز ایتمزسه
اوج ماهده یولینه کیرر ودولت علیه مزده بومقوله
موادده عقلی ایرر آدملر موجوددر جزء منفعتنز وخدمتنزی
دوشنه رک خلقک یوزینه چقه چق قیافتنز قالمدی اکر
عقلمز اولسه انصاف ایدوب هر بریمز بو صورته راضی
اولورز مثلا کورانی وامثالی علمای عاملینک وارداتی
ضعیفه لری ایله جامعلری وقاره اسمعیل افندی ویقینلرده
ولی افندی وتوفیق افندی وامثالینک خیرات وحسناتلری
مشهود عالمدر بزم برمرتبه حقه سی قدر قبه یاپیجق

قدر نمز قالدی بوکه سبب زیاده قزانوب قزانجمزدن
زیاده علمایه براشیمه چوق سفاهتلردر بزده اسلاف کرامه
تقلید ایلسک حق تعالی برکاتنی ویروب هر بریمز سایهٔ
سلطنت سنیه‌ده صاحب خیرات اولورز دون دکل اوکسی
کون وفات ایدن بکلی‌زاده خیراتنه بیک کیسه اقچه صرف
ایتدی دفتر مصارفی روایت اولنسه عمرنده بشیوز
کیسه اقچه صرف ایتمشدر خلاصهٔ کلام بوصورتلرک هر
برطرفی کوزلجه مطالعه اولنوب مستغنیاً بالله تعالی بیان شرط
اولندیغی صورتده سایهٔ هما وایهٔ ملوکانه‌ده بتمز شی بوقدر
دولت علیه‌ده بر متنفس آدم حاکم بیوریلوب قوللری
دعواجی اولوب هر کیم اعتراض ایدرسه بندلرینه اعتراض
ایلیه جوابه قدرتیاب اولنمزسه بوصورتده ترک اولنمق
اقتضا ایدر لکن صانورمکه جمیع عقلا تصدیق ایدرلر
عقلادن ماعداسندن صرف ذهن اولنمق اقتضا ایدر

خاتمه وبعض وقوعات خیریه

اشبو اصول محرره وهلهٔ اولی ونظره حمقاده برطاقم
قوانین جدیده وبرالای نظامات عدیده کورنمکله

اذهانه اکرچه تخدیش ایتمکده محتملدر لکن نظر امعان اولنسه
دولت علیه مزک قوانین عتیقه سنی تجدید قیلسندر مثلا
صدر اعظمله وبرلهجک معینات مقدملکی خواصلرندن
عبارتدر شیخ الاسلاملره وبرلهجک قبواراسندن تعبیر ایله
الندن شیء دیمکدر لکن مصارف زمانه یه تطبیقا هر بری قیلسندن
بیروندر بو نقدیرجه بابو صورته قوللی باخود حال بولندیغمز
صورتده قاللی بو ایکی شقک اورته سی بو قدر موالی یه
بشیوز اقچه لق مثلا تعبیری مستعملدر اوزمان بشیوز
اقچه لق مثلا ابلنلر شمدی بشیوز غروشلق مثلا اوله جقلری
بیت المالدن زیاده مصارفلری ایچون مبالغ اعطا
اولنقده ارپه لقلرک صورت اداره سی اعتداله رسیده
اولور بو صورت اولمدقجه مأمور تنقیحی اولدیغم دفاتر ممالکدن
هرنه تنزیل واخام اولنسه بنده هیئت اخری ایله قفرادن
او تنزیلات چقه جغنه شبهه یوقدر زیرا اسلاف کرامک
زماننده بو تأدیبات برقاج کره واقع اولوب خلق
بیلدیکندن کروقالمدی فرضا وبرنلر آنلر تأدیب اولنسه
بو مصارف بویله ایکن بغیر حق تأدیب اولنمش اولورلر

لکن هر کسک معاشنه اولدقجه وسعت کلوب ینه اولکی مکارهده
اصرار ایدر اولورسه اعدام ایله تأدیب بجا اولور مثلا
صدراعظم بر محلدن اد نه شی الدیغی مسموع حضرت
خلافتپناهی اولدقده سنک مصارف خزینه وکلیه که ابراز
تعیین اولنمش ایکن بونه جسارتدر دیوب تأدیب ایتمک
لازم کلور لکن بو کیفیتده ایکن آزار وستم دخی نابجا
اولمش اولور مجموع قضالر مقطوع اولدیغی صورتده بر
ایکی مأمورک اداره سی متعسر کورینورسه قضا بالکلیه
خداوندکار سنجاغی مقطوعا طوبخانهٔ عامره ناظرلری
معرفتیله تحصیل اولنمق مثلا انقره وکانقری سنجاقلری مطبخ
عامره یه تخصیص ولنوب تفاسیطی مطبخ امینلری طرفندن
اولنمق وهاتم جری صفر بر قضا مصارفنه کوره مواد سلطنت
سنیه یه کوره حواله اولنوب دفتردار اقجه ویرمدی شو
اولدی بو اولدی دینمزسه ده برکره طوبخانهٔ عامره نک
مصارفی روایت اولنوب فضله ظهور ایدرسه جانب میری یه
تسلیم اولنمق زیاده مطلوبات ظهور ایدرسه جانب میریدن
طلب اولنمق اوزره تنظیمی تسهیل مصلحتی مستلزم اولدیغی

سائر

سائر بندکان دولت علیه دخی تأمل تحدوری هر نه ایسه
بیان ایلملری اقتضا ایدر بو مقطوع ماده سی اول امرده
مصلحت عظیمه اولوب هما بلا مطالعه ممالکی مقطوع ایتسک
دیمکله بتمیوب دفاتر ممالک شاهانه کلدکجه ردّ زقاسمه
قدر یکونلری براره یه قونلوب نه حاصل اوله جغی تبیین
ایدلجه قدر لوایح خدمهٔ سلطنت سنیه یه کرکیی کبی قرار
ویرلوب مستعینا بالله العظیم و بروحانیت رسوله
الکریم بدا اولنوب جمیع مللده حرام و مخرب نظام اولان
مواد معلومه یی ترکاله هم رضای رحمت اقتضای جناب
باری وهم دعای یمن احتوای حضرت شهریاری یه
مظهر اوله جغمز بدیهیدر بو موادک بعض فروعات
نظامیه سی دخی اقتضا ایدر مثلا علما و رجال بالجمله تقلیل
دائره ایلیوب مطبخلرینی حرملرده اداره ایلمک تلف
وسرفدن امت محمد وقایه اولنمش اولور بو صورتده هر
کس بر طاقم عرب جاریه اقتضا ایدر و آنلرک استعمالی
فی زماننا غایت صعوبت کسب ایتمشدر آنلره دقت
اولنمق مثلا بر عرب جاریه بر قبوده بر سنه خدمت ایلیوب

جانب اسیر جیسنه اسندیکی کبی او قپودن قالقوب بریکی
ماه بازارده اقامت ایله اطفای حرارت ایلیوب بعده
درعقب برقپویه صاتلور و اسیر بازاری مفرح کوشکله
تنظیم اولنوب اسیر جیلر بیلدکلری کبی کیروب چقه رق
هر جاریه برکره بازارده چقق قوربور فضا برسن قپوجی
باشی اسیر بازاری ناظری نصب اولنوب جمیع اسیرجیلر تحریر
اولنوب اهل عرض آدملر اولمق و بزار اوطه لری مقسی
بنا اولنوب فروخت اوله جق جاریه لر راحت ایتمک
و ممکن اولورسه اسیرجی خلقک حلا یقلرینی کورمک
ایچون بعض قوجه قریلر استخدام ایله مشتریلره عرض اولنمق
و بوکه دائر نظاملر دوشنوب عباد اللهی ضرردن وقایه
ایلمک اتباع ماده سی بکنلرده قرار و برلدیکی اوزره
تذکره سنز بر محلدن بر محله انتساب ایده ممکن مستقلا
بر اختیار قپوجی باشی خاتونلرک قیافتنه مامور اولوب
عادتا صفقه ده ایکی کون قوله چقوب رضای پادشاهی
قاحش یقه لی فراجه کینلری و بوزلرینی آچقلرینه زوقا قده
بولورسه خانه قدر برابر کیدوب عیالنه تسلیم ایلیوب

برد جی

بردخی بوقیافتده خاتونلکی زوقافه قویوررسنی تأدیب
ایدرم دیوقوجه‌سنه نصیحت پند ایلیه درزیلره براندازه
ویریلوب رنک تخصیص اولنوب قنغی ترزی خلاف
رضای عالی اوربه کسیه تأدیب اولنمق رعایا منارلندن
کلیاً حمالر رفع اولمق رعایا بربری اهل اسلامی اهل اسلام
بربری رعایایی تراش اتمک وحمالرده رعایا بلنمک
ایچون ارقه‌لرینه حولی برینه پشتمال ویرلمک نعلنمز
کرمه‌لری اهل اسلامه مضردر زیرا عیاذاً بالله چرکابه ایله
چقوب بیکه‌لرده اهل اسلام حوله‌لرینی تلویث ایدرلر
رعایا بیلنسون دیرکن اهل اسلامه مضرتی درکار اولور
بالکلیه اصناف کتخدا ویکیت باشی‌لرندن ماعدا مست
کیمیوب چورب ترلک استعمال ایلملری خدمهٔ دولتدن
ماعدا اصناف وسائر کسانک جتال صارق کیموب باشلی
تعبیر اولنور قاوق اوستنه اوکنز صارق صرملری تنبیه
اولنمق زیرا خدمهٔ دولتدن فرق اولنمق لازمدر آستانه
تحریری امر لازم اولوب تحریر اولنمشیدی لکن فائده
مرتبه‌سی ترک اولندیغندن محررلره و دفترلره کیدن اقچه‌لر

تلف اوله رق برشی مفید اولمدیکیمی هیچ یا رلمدیکیمی
بش محلده یازلدی هر نقلده اخر محله یه کتدکن کیمه
اریوب صورمدی خلاصه برشی چقاچقمش خلقک اراجیفه
توقعندن غیری بر فائده یه منتج اولمدی تحریر ممالکدن
غرض بلشی بوش آدم برا قممقدر آلان زوقاقلرده
طولیدر بردیرلکده علاقه سی اولمیوب محله دلی قنلبیی
نامیله بلشی بوش قتی چوق اشخاص موجوددرانلر هر
محلده تفحص اولنوب بهر حال دیرلکه کیردیوجبر اولنمق
و هر صنفه ضابطه طرفندن تذکره و برلمک و اصناف
ایسه کتخدا سندن یدنده تذکره اولمق و اراده تذکره
سز بولنده تادیب اولنمق و آستانه ده نقدر سکبن
وار ایسه سکبنلره قونلمق و سکبنلر اسکداردن قالقوب
بعید بر محلده مخصوص مکان تعیین اولنمق و الیته آی نظر فقره
ممالک عثمانیه ده موجود سیاحین زمره سنه شویله امر
اولنه که یا توطن ایدوب تکیه ده یا اخر محلده اقامت
ایده لر یا خود الته ماهه قدر هر کس ولایتنه کیده مکه مکرمه
ومدینه منورده و بخارا و سائر اماکن مبارکه دن زوار

کلورسه

کلورسه شیخ الحرم وموالی مکتوبیله کلهلر و بخارادن کلنلر
بخارا حاکمنک تکلیفیله کلهلر والینه ماهدن صکره برمحلهدن
مرور تذکرهسی ویریلسوب بو مقوله‌لری ولایت
ولایت کزدرمیه‌لر آستانه‌ده علیل وطوپال و
چولاق فقرا‌یی تابخانه‌لره قیوب اصحاب تمولدن آنلر
ایچون اقچه آلنمق وعادی فقرا‌یه محله سندن اعانه
اولنمق وهرکس صدقه‌یی محله فقراسنه ویروب
اقدار ایده‌لر فقراسی چوق محله‌یه اغنیا محلاتندن
اعانه ایده‌لر خلاصه بر مستقل مأمور نصب اولنوب زقاقده
بر سائل کورلدیکی وقت سن قنغی محله‌دنسن دیوب
حالنی اوکره‌نوب محله سنه کتوروب اگر اغنیا محله‌سی
ایسه ماهیه تعیین ایده‌بره فقرا محله‌سی ایسه اغنیا
محله سندن اعانت ایده‌بره آیری آیری غنی طوتر مقوله‌لری
همان ترسانه عامره‌یه یوللیوب کونده لکله استعمال
ایده‌بره وصوسنه استانبولک قالدرملری تنظیم اولنوب
نصفی جانب بیریدن ونصف اخری صویولجی وعربه‌جی
واونده صویی اولان وحرمی عربه‌یه بنر مقوله آدملردن

علی حدهم تحصیل اولنمق سؤال وارد اولور که سوق سلطانی
ایچون خلق نیچون پاره ویرسون کیمه صو یولی
آچمزسه وکیمه عربه یه بنمزسه فی الحقیقه بو سؤال وارد
اولور لکن خلقک تعدیل بیورلمش صو یولینه بیت
المال مسلمیندن اقچه صرفی ایجاب ایتمز اوبنجا قجیلر اوثان
واصناف کبی انواع حیوانات یاپموب انجق آلات حربه
متعلق اوینجاق یاپمق اطفالک موجب ابتلالری اولهجغی
بدیهیدر صباح وقتی واویله وقتی وایکندی وقتندن
ماعدا اوقتده زوقاقده چوجق بولنورسه مخصوص
برناموراولوب بولدیغی چوجغی یتیم ایسه کیمه سی
یوقسه عساکر منصوره نک انواعنی عرض ایدوب جبراً
تحریر ایتدیره اناسی وباباسی وار ایسه بهر حال یاخواجه‌یه
یااوسته یه ویرمک ایچون جبر اولنوب کفیله ربط اولنه
جوامعده نقد جسیم بالموقی وارسه یرلرینه بر ربویه‌سی
عمود وضع اولنوب جامع لامع نصرتده آویزه‌لر کبی
محرابک ایکی جانبنه اویزه‌لر وضع اولنوب بالموقلرینک
اقچه‌سی وظائف قلیله خدمه یه ضم ایله کوزلجه مؤذن

وتميز قيمتى بولمق يا صوفيه ده وسائر سلاطين جوامعنده
قامت ايده جك بولنماز بلا فائده محرابده او تورزكيه
اكجه لق موم يا نوب نصفى سرقت اولنمده در الله و
رسولنك رضاسى اولميان شى محراب جامعده
احراق اولنمق روا دكلدر في زماننا ظهور ايدن تذكره
ماده سى بر درجه يه كلديكه بياغى اصناف برى برينه
تذكره يازسه دستمال ارهيور بالكليه رفع اولنوب
اسراره متعلق اولان تذكره لره قتى موم ايله ظرف
ايله ارسال اولنمق اتباعنه هر كس زياده جه آيلق ويروب
فيمابعد قولتق بخششى ناميله برفرد كيمسه يه بر پاره
اعطا ايتمكمك شمد يلك برازامتعه افرنجى واركه ضرورى
محتاج منع ورفع اولنه بربينه طوتر ملكمزده هنوز اشيا
اولمديغنه مبنى ضرر عباد اللهى موجب اولور مثلا انكليز شالى
النوب صاتلمقده اولوب اندن دون بهاايله ملكمزده آنك
بربينه طوتر شمدلك وافر اشيا اولمديغندن تأخيرى
اقتضا ايدر انشاء الله المولى تسويه وتنظيم اولندقده بر
ملكه احتياجمز قالمز لكن ملكمزده بربينه طوتر شى اولوب

ترکله قطعا برشیئی ایجاب ایتمیه جک شیلری اول باول رفع
ایتمک واجبدر مثلا تنباکو ایچمك لزومی بوقدر برینه دخان
طوتر مثلا اگر ازجبوغك برینه یاسمك وکمه وار غوان طوتر
اشته بونلره کیده جك انجه ملکزده قالور بونك امثالی
نظامات جزئیه بررکره صرف ذهن اولنه رق اربابنه
حواله بیورلوب برقاچ ماه ظرفنده حصوله کله جکی
معلومدر و بوتحریر اولنان مواد طبق تحریر بندگانم اوزره
دردیو جزم واعتقادم اولمیوب ارباب وقوفله بکا ایکان
استشاره محتاج مواددندر زیرا برآدمك عقلیله ویرلمش
نظام مقبول عامه اوله مز هرکیم اعتراض ایدرسه تصدیق
ایدن قوللرینه حواله اولنوب حسن وقبحی بیان اولنه رق
ارباب اعتراض جرح اولنه بیلورسه مباشرت اولنمق اقتضا
ایدر لکن اعتراضلرده واقعه مطابق اولمق شرطدر بالکز
وقت حال بویله بونلره کیم مأمور اوله جق بوقدر صادق
آدمی بولنور سوزلرایله اسکات صددنده اولورلرسه
مجرد ابطال حق قبلنندر لایقیله استخدام اولندیغی
صورتده هر برمصلحته وافی نیجه آدملر بولنور حق تعالی

زوال ویرمیه دولت اسلامیه خدمه‌سی قالمدیغی بتخصیص
اوغور پادشاهیده جان ویرر نیجه آدملر اولدیغی معلومکز
درلکن بالکز لطف واحسانکز قوللتملیوب آره لقده
صوچی یولنمزرق بینمزالو کلا عیبی بوزنه اوربله رق برمأمور
تأدیب اولنه بش سنه کفایت ایدرلکن هر کس بیلدیکنی
اشلیوب مأموریتدن چقدقده کیمه وار رسه سنزه غدر
اولدی دیه رک برطاقم بلاموجب مداهنلر مأمورلریده
بوقلغه قودیلر جمله‌مز بردن برمعزول الله الحمد دولت علیه
سزی تأدیب ایلدی فی الحقیقه جرمکز اولماسه بو اولمازدی
سزده استغفار ایده رک انشاالله مولی توبه کز عندالله
قبول اولدیغی صورتنده شوکتلو افندیمزده حقکزده
مرحمت ایدرلر دیو بوزینه برابر کلام حق تفوه اولنه
وهر کس بو بله دیه ایکی بیله قدر خائن ارانسه بولناز
زیرا هر آدم دائرهٔ سلطنتدن مهجور و کورد یکی
عنایتدن دور اولمغی استمز بونظامات محرره آرای
اولیای امور و رضای فیض اقتضای پادشاه عدالت
موفور ایله جرح وتعدیل اولنه رق برقابله افراغ اولندقده

نظامات ناظری دیو علمادن بر عاقل ورحال دولندن
بر عاقل آدم بالاشتراک مأمور اولوب هر کیم نظامدن
خارجیه فعلاً وقولاً خطا ایدرسه مقام صدارت عظمایه خبر
ویروب تادیبنده تکاسل اولنمق حین صبا وتمدن بوآنه
قدر دلخواه اولدیغم برسوزدرکه خلق آنی هر کون تفوه
ایده در پادشاه یاغی اوج کوندر دیرلر اگر ذره
قدر غیر تمز اولسه بو کلامی خلقه دیدرمیز بر پادشاه عسکر
پادشاه اسلام امرایلیه وشرع شریفه موافق اوله آنک
اخلالی عدیم الامکان اولملیدر کلمبدر اشته بو اصول
دائما اوامر پادشاهی یه بری نظارت ایتمه دن تحدش
ایدر ایکی ناظر اولدیغی صورتده کیمک جانی وار درکه
مغایر رضا حرکت ایلیه بر یده دقت اولنه جق شی اسعار
ماده سیدر بالاده بسط وبیان اولندیغی وجهله نرخ
عامه یه غایت مرتبه اهتمام اولنمق امر واجبدر زیرا
خدمه سلطنت ومهمات دولت مقطوع اولدیغی
صورتده اسعار اشیا بهایه چیقوب تزاید ایدرسه
بنه ارتکابه مجبور اولور مثلا واردات دولت علیه

شمدیکی

شمدیلکی صورتده قالقوب مقطوعاته ضم اقتضا ایدراو زمان
سوزمزده طورمش اولورز العیاذ بالله کلیا امنیت مسلوب
اولوب وقتاً من الاوقات برشیئه نظام ویرمک ممکن
اولماز بنابرین هر صورتده حقائیتله برابوجه ملاحظه
ایدوب اوبله بداادولنمیلیدر بومواد سابقا اصول
نظامات دولت علیه دندر ووعات دخی برالای شیلردر
مثلا ترسانه وطوبخانه ومهمات خناییه نظاملریدر آنلره
وقوف اولدیغندن کتب فرنجیه ترجمه اولنوب مایجوز
به الشرح اولنلری اجرا اولنمق لازمه حالدندر زیرا
نظاماته بز انلر قدر دوسنه ز چونکه اهل اسلامک
نصف عقللری معادده مصروف قدر حاضر تمام آنلر عقللرینی
معاشه صرف ایتملر بزده انلرک شرعه طوقنمز نظاملرینی
مصلحتزی اوید رمقله ایکی فات کار ایتمش اولورز
سؤال وار اولورکه یالکز بخشمز رفع مظالم وتنقیح
دفاتر وقضالری مقطوع ایتمکده ایکی بوقدر مباحث
ندن اقتضا ایلدی جواب ویریلورکه رفع ومظالم ایله قضا
لری مقطوع ایتمک مصلحتی براغزی کوجک جسیم کوب

کبیده اغزی آچلمغه بداء اولندیغی صورتده اورته سی عشراً
فی عشرٍ بر حوض کبیر اولور جمیع نظامات دول بر بدنه تابعدر
صحت بدن و تناسب جمله اعضانک سلامتیله اولور اگرچه
بر ایکی عضونده رخنه اوله رق فولانلمز دکلدر لکن
بالآخره جمیع عضوه سرایت ایدر ولو سلم رکاکته
راضی اولملق ندن اقتضا ایدر و بو محررات بهر حال
واقعه مطابقدر ادعاسی باطل اولوب ذوی العقولک
جرح و تعدیلنه منوطدر ابجق ذوی العقولدن اولوب
جر منفعتی یا خود مجرد رأی آخر اولدیغندن قبول
اولنمق اقتضا ایدرسه بهر بندینه ردینه تحریر اولنمق
ایجاب ایدر اگر طرف چاکرانه مدلل جواب ویریلهبیلورسه
فبها و بر بلده بکی صورتده اوشخصک رأینه جملهٔ راضی
اولملق اقتضا ایدر یوخسه دخل مجرد ایله وقت حال
دیوب ایو زجکه ترک اولنمق ناروادر ها بعض
کسان وار درکه مطلقا جهل و حمقندن کوزل شئی
اما بز ایده میز بو آنه دک کیم ایتمشکه بز ایده لیم دیه رک
ایراد ایلدکلری محازیر اوهن من بیت العنکبوت اولمغله

اومقوله

او معقوله لره جواب انجق سکوت اولوب اجرا اولنسه بیله
بنه انکار ایدرلر کیمی عذر خولیاسی وکیمی حسد بلا سبیله دین
ودولته خیرلو موادی تاخیر ایدرلر معقوله قائل فی الحقیقه
عاقل صنفدن اولورسه اولسون آدملره حواله بیورلدیغی
صورتده بهر حال وباطل تبین ایدر بهمان جناب نسق سائر
سلطنت کائنات جل شانه عن الشکوک والشبهات ولی نعمت
عالم باعث آسایش نوع بنی آدم شهریار اریکه انصاف تاجدار
معدلت اوصاف پادشاه اورنک استحقاق المشتهر بالمراحم
والاشفاق یکه تاز میدان هنر هنر نتره شیر سروشی پیکر داور
فقرا یاور خسرو پرویز چاکر نور چشم جهان وجهانیان قرة العیون
اهل بینش وعرفان شوکتلو عظمتلو قدرتلو افندمزی حبیب
اکرم ورسول محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک روحانیت
مطهره لری حرمتنه بو مجرم قوللرینه یاغشلیوب مهدی منتظر
انتظارندن عالمی خلاص وکاسه دریوزه مزی باب دیگردن
مستغنی ایلیوب پادشاهمز قیوسنده خاص بین الاختصاص
ایلیه آمین بحرمة من نطق اولا بلفظ آمین تمت الرساله